ORAS

Giedra, šilta,
dieną 35 laipsniai, naktį 20.
Saulė teka 6:49, leidžiasi 5:22.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Antradienis, Vasario-February 15 d., 1955 m. | Price 5c | 38

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Gr.
Library Center
5721 Cottage Grove Ave

ANGLIJA PATARE SSSR SUVALDYTI KINIJA

UKRAINA, PIRMA JAVŲ ARUODAS, DABAR PASIPRIEŠINIMO CENTRAS

Skurdas ir priespauda kelia Kremliaus vadam vis didesnių sunkumų suvaldyti pavergtuosius

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos strategistus pasiekia vis daugiau žinių apie nuožmiai,, bet palyginti tyliai už Geležinės Uždangos vykstančią kovą, kurios svarbiausias centras yra Ukraina.

Kai Chruščiovas ir kiti apkaltino Malenkovą žemės ūkio nususinimu, jie turėjo galvoj buvusį javų aruodą Ukrainą, iš kurios taip daug tikėtasi naudos visos Sovietų Sąjungos mitybai.

Ir pats Chruščiovas ilgą laiką valdė, kaip partijos sekretorius, Ukrainą. Jam pasisekė tai vieną, tai kitą kartą prislopinti ukrainiečių kovingą pasipriešinimą Kremliaus valdžiai. Bet daug sunkesnis uždavinys pasirodė padidinti Ukrainos žemės ūkio gamybą, kad iš jos būtų naudos ir pačiai "močiutei" Rusijai.

Ukrainiečiai laukia progos

Prie dabartinės priespaudos sistemos, ukrainiečiams, negaunant paramos iš užsienio, yra neįmanoma sukelti platesnę revoliuciją prieš rusų valdžią. Visiškai kitaip atrodytų padėtis, prasidėjus karui su Vakarais. Apie tai galvoja ir vieni, ir kiti, ir MVD generolai, ir ukrainų partizanai.

Palaiko ryšius su vakarais

Kai pereitais metais sovietai Kieve sušaudė ukrainiečių laisvės kovotojų vadą Vasyl Ochrymovič, jie turėjo pripažinti, kad jis turėjo nemaža kovotojų ir kad pridarė didelių bėdų Maskvos satrapams.

Vasyl Ochrymovič pasirodydavo tai Vakarų pusėj, tai grįždavo atgal, ir svarstydavo su ukrainiečių partizanais kovos planus prieš Maskvos valdžią.

Sovietai manė jau apsidirbę su ukrainiečių kovotojais, kaip jie susidūrė su kita kovotojų organizacija, vadovaujama gen. Taras Cuprinkos. Jam žuvus, iškilo kitas kovojančios Ukrainos vadas, gen. Vasyl Koval. Jo būstinė esanti kur tai Vakarų Ukrainoj.

Demokratų partijos konvencija įvyks Chicagoj, liepos m.

Centro komitetas nustatė galutiniai vietą ir laiką

WASHINGTONAS, D. C. — Demokratų partijos pirmininkas Paul Butler pranešė, kad centro komitetas patvirtino konvencijos ruošimo komiteto parinktą vietą ir laiką demokratų partijos konvencijai.

Centro komitetas patvirtino, ka konvencija įvyks Chicagoj, Stockjardo amfiteatre 1956 m. liepos 23 dieną. Konvencijoj bus nominuotas kandidatas į prezidentus.

Dabar tą patį reikalą svarsto respublikonų partijos vadovybė. Kadangi išeina pigiau ruošti abiem partijom savo konvencijas tame pačiame mieste, atrodo, kad ir respublikonai pasirinks Chicagą.

Chicaga atlaikė rungtynes su Philadelphija, antru svarbiu konvencijų miestu. Abu miestai pasiūlė partijoms po $250,000, kad tik jos pasirinktų Chicagą arba Philadelphiją vietą prezidentiniams kandidatams nominuoti.

IŠ VISO PASAULIO

Komunistai užėmė Tachen salas

PEIPINGAS, Kinija. — Komunistinė Kinija pranešė, kad jos smogiamieji daliniai išsikėlė į Tachen salas. Šios salos buvo užlestos geruoju, nacionalistams iškėlus iš ten, JAV laivyno pagalba, visus gyventojus ir kareivius ir susprogdinus karinius įsitvirtinimus.

Pineau bando sudaryt vyriausybę

PARYŽIUS. — Katalikų partijos (MRP) politikui Piere Pfilmlin negavus pakankamos kitų partijų paramos vyriausybei sudaryti, prez. Coty į jo vietą pakvietė išbandyti laimę socialistų atstovui Christian Pineau. Jei ir jam nepasiseks, numatyta pasiūlyti tai padaryt Rene Mayer. Nežiūrint, kad jis priklauso tai pačiai radikalsocialistų partijai, kaip ir Mendes-France, jis daugiausia prisidėjo prie pastarosios vyriausybės nuvertimo.

Komunistinė Kinija įvedė vergiją

HONG KONGAS. — David Rousset, tarptautinės komisijos prieš koncentracijos stovyklas ekspertas, baigė rinkti medžiagą, kuri aiškiu aiškiausiai parodo, kad komunistų valdovai įvedė Kinijoj prievartos darbų ir vergijos sistemą. Šie kaltinimai prieš Peipingo vyriausybę bus iškelti Jungtinėse Tautose.

Mao-Tsetung — ne Tito

LONDONAS. — Kaip Maskvoj, taip ir Peipinge buvo iškilmingai paminėta 5 metų sukaktis nuo šių dviejų komunistų valstybių draugingumo sutarties pasirašymo. Abi vyriausybės užtikrino visokeriopą pagalbą viena kitai. Vakarų sluoksniuose vis mažiau begirdėti balsų, kad anglai galėtų "sukiršinti" Kiniją su SSSR ir atskirti Mao-Tsetungą nuo saitų su Maskva, kaip tai atsitiko 1948 metais su komunistinės Jugoslavijos diktatorium Tito.

Scelba atvyko į Londoną

ROMA. — Italijos ministeris pirmininkas Mario Scelba ir užsienio rekalų ministeris Gaetano Martino atvyko į Londoną pasitarimams su anglų vyriausybės vadais. Pakeliui jie sustojo Paryžiuj ir pasimatė su NATO armijos vyr. vadu gen. Alfred Gruenther.

— **25 negrų veikėjai,** pakviesti respublikonų partijos komiteto Miami, Fla., dalyvauti prez. Lincolno minėjime, turėjo grįžti atgal, nes viešbučio valdytojai jų neįleido. Protestuodami apleido salę ir didžioji dalis kitų susirinkusiųjų.

— **Į Lenkiją balionų pagalba** pasiųsta 1 mil. egzempliorių 40 puslapių knygelės prieš komunistus. Ją parašė buvęs saugumo policijos valdininkas Josef Swiatlo, pereitais metais pabėgęs į Vakarus.

Amerikos Darbo Federacijos ir CIO vadai susitarė dėl susivienijimo. Apie tą susitarimą pranešimą padarė George Meany (kairėje), ADF prezidentas, ir CIO prezidentas Walter Reuther. Pasitarimai dėl susivienijimo minėtų organizacijų vyko Miami Beach, Floridoje. Naujai suvienyta organizacija turės 15,000,000 narių.

SOVIETAI DRĄSINA KINUS NEBOT AMERIKOS IR ATSIIMTI FORMOZĄ

Tachen salos padidino komunistų apetitus

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, susirinkusi pirmadienį svarstyti Formozos "paliaubas", pripažino, kad ji nieko negali padaryti ir kad pavojus taikai nesumažėjo, užledus komunistams Tachen salas.

Sovietų atstovas Sobolev, kaip ir aną kartą, pareikalavo svarstyti jo rezoliuciją, kuria JAV kaltinamos karo pavojaus kėlimu Tolimuosiuose Rytuose. Saugumo Taryba 10 balsų prieš 1 sovietų siūlymą atmetė. Komunistinei Kinijai atsisakius dalyvauti derybose, Saugumo Taryba turėjo atidėti neribotam laikui Formozos klausimą ir užleisti vietą diplomatinei konferencijai.

JAV yra pareiškusios, kad jos tik JT Saugumo Taryboj svarstys Formozos klausimą. Bet JT Saugumo Tarybai esant bejėgei, joms gali tekti nusileisti Anglijos ir Indijos reikalavimui sutikti su Molotovo pasiūlymu sušaukti 10 valstybių konferenciją. Beje, sovietai nenori įsileisti į tokią konferenciją Tautinę Kiniją. Atrodo, kad tai yra vienintelė kliūtis privačiai diplomatinei, Genevos stiliaus, konferencijai.

Tachen salos grobikų nenuramino

Tautinės Kinijos atstovas Tingfu Tsiang priminė Saugumo Tarybai, kad atidavus komunistams Tachen salas, nieko nepasitarnauta Formozos taikai. Tuo tik padidino komunistų grobimo apetitus. Iš šio Chiango atstovo pareiškimo matyti, kad Tachen salos buvo evakuotos, spaudžiant Jungtinėms Valstybėms ir priešinantis nacionalistams.

Padrąsinanti parama

Per komunistų radija Peipinge pirmadienį pripažinta, kad Sovietų Sąjungos parama "padrąsininčiai" veikia Kinijos komunistus jų kovoj už Formozos išlaisvinimą. SSSR vyriausybės pritarimas išvaduoti Formozą (Taiwan) kelią kinų pasitikėjimą pergale, rašo valdžios organas "Liaudies dienraštis".

Chou grasina Amerikai

Minint Sino-SSSR 5 metų savitarpinės pagalbos sutartį, Peipingo vyriausybės galva Chou En-lai išdidžiai pasakė: "Jei Amerikos agresingieji sluoksniai drįstų mus užpulti, kinų tauta yra pasiryžusi juos sunaikinti iki paskutinio žmogaus".

Vėliausios Žinios

— Tautinė Kinija iškėlė civilius gyventojus ir iš Nanchi salelės, 120 mylių į šiaurę nuo Formozos.

— Indijos premieras Nehru, išvykdamas iš Londono, pareiškė įsitikinimą, kad galimybės išspręsti taikiu būdu kinų konfliktą dėl Formozos nėra dingusios.

— Buvusio prezidento Hooverio vadovaujama komisija valdžios aparatui patobulinti, paragino mažiau skirti į įstaigas žmones už nuopelnus valdančiajai partijai ir daugiau vertinti specialistus, nežiūrint jų partinio nusistatymo.

— Respublikonų vadas Kongrese Martin, kalbėdamas Dallas, Tex., pareiškė, kad JAV sumuštų komunistinę Kiniją per 30 dienų. Tai gerai žino ir patys komunistai, ir dėlto karo tarp Amerikos ir komunistinės Kinijos nebūsią.

— Darbo sekretorius Mitchell palankiai pasisakė dėl numatomo dviejų didžiųjų unijų federacijų, AFL ir CI, susivienijimo. Iš to būsią naujos ir darbininkams, ir darbdaviams, sako Mitchell.

— Socialistų politikas Pineau, sutikęs išbandyti galimybes, sudaryti naują Prancūzijos vyriausybę, pasisakė už Vokietijos apginklavimą pagal Mendes-France sudarytas sutartis.

— AFL vykdomojo komiteto konferencijoj Miami Beach nusistatyta paskelbti griežtą kovą tiems nesąžiningiems unijų pareigūnams, kurie išnaudoja unijų socialinius fondus.

— Ispanijos vyriausybė pareiškė savo nepasitenkinimą Amerikos teikiama ekonomine parama už karinių bazių nuomą. Toji parama turėtų būti žymiai didesnė, sako ekonominio bendradarbiavimo komiteto pirmininkas.

— **Londone** laukiama naujo Kremliaus diplomatinio žygio Formozos "taikos" klausimu.

Mirė Luke Myshuha

Ukrainiečių žurnalistas veikėjas

NEW YORKAS (Naujienų koresp.). — Pereitą savaitę, vasario 8 d., New Yorke, Šv. Barnabo ligoninėje mirė žymus ukrainiečių žurnalistas, veikėjas Dr. Luke Myshuha. Velionis mirė po ilgos ligos, nors dar veik iki paskutinių gyvenimo savaičių dirbo. Mirė eidamas 67 amžiaus metus. Ukrainiečiams didelis nuostolis jų kovoje už Ukrainos išlaisvinimą.

Dr. Luke Myshuha buvo vyriausias ukrainiečių Svoboda dienraščio ir jo angliško savaitinio priedo vyriausias redaktorius. Į JAV-bes Dr. Luke Myshuha atvyko 1921 metais, kaip Vakarienės Ukrainos Respubliko diplomatinis atstovas. 1923 m. Dr. Luke Myshuha buvo paskirtas redaktorium, o 1933 metais vyriausiu redaktorium Svabodos, kuri yra įsteigta 1894 m. ir eina Jersey City, N. J.

Teisių daktaro laipsnį L. Myshuha įgijo Vienoje dar prieš pirmąjį pasaulinį karą, o to karo metu buvo karininku, kovodamas už Ukrainos išlaisvinimą.

Būdamas Washingtone, Dr. L. Myshuaha savo nepailstamomis jėgomis stengėsi supažindinti pasaulį su ukrainiečių pastangomis išsivaduoti iš vergijos ir norą įsteigti Ukrainos Tautinę Respubliką, kurios konstituentu arba nariu buvo ir Vakarų Ukraina, (pagal Sausio 22 d., 1919 m. aktą).

Dr. Myshuha pirmininkavo Amerikos ukrainiečių šalpos komitetui, buvo Ukrainiečių kongreso komiteto politinio skyriaus narys, Suvienytų ukrainiečių organizacijų sekretorius. Ukrainiečių gyvenime velionies veikla didelė. Kiekvienas šiandien Amerikoje ar Kanadoje gyvenąs ukrainietis žinojo Dr. Luke Myshahą. Su didele pagarba kiekvienas apie velionį kalbėjo ir kalba.

Dr. Luke Myshuha pažinojau eilę metų. Kaip visi ukrainiečiai, velionis su lietuviu kalbėjo, taip kaip su savu žmogumi. Kada Dr. Luke Myshuha sutikdavau, jis vis klausdavo, kaip laikosi tas, kaip kitas lietuvis. Jų tarpe vis paminėdavo Dr. Pijų Grigaitį, Dr. Kostą Jurgėlą. Niekad nedrįsau klausti, iš kur jis juos pažįsta, nes velionis buvo gerai pasiimformavęs lietuvių gyvenimu. Jis vis jaudinosi, kodėl lietuviai arčiau nebendradarbiauja su ukrainiečiais.

Luke Myshuha palaidotas Newarke, Evergreen kapinėse. Didieji New Yorko laikraščiai šio patrioto ukrainiečių mirties proga parašė ilgus straipsnius iš jo gyvenimo.

Vladas Barčiauskas

Nukrito lėktuvas

žuvo 21 keleivis, 8 lakūnai

ROMA. — Dingęs SABENA (belgų) keleivinis lėktuvas rastas nukritęs ir sudužęs 30 mylių nuo Romos.

Nelaimė atsitiko esant tirštam rūkui. Lėktuvas skrido iš Briuselio į Romą. Trumpai prieš nelaimę iš lėktuvo gautas pranešimas, kad jis priverstas leistis. Lėktuve buvo 21 keleivis ir 8 įgulos nariai. Jie visi žuvo.

Tarp keleivių buvo 4 amerikiečiai, 13 belgų, 2 prancūzai ir viena italė, 1954 metų Italijos "grožio karalienė" Marcella Mariani, 20 metų amžiaus.

JEI KOMUNISTAI PULS QUEMOY, ĮSITERPS JUNGTINĖS VALSTYBĖS

Tautinė Kinija įsitikinusi JAV parama

LONDONAS. — International News Service žiniomis, Anglija paprašė Sovietų Sąjungos vyriausybę, kad ji įspėtų savo draugą komunistinę Kiniją neprovokuoti Jungtinių Amerikos Valstybių invazijomis į Quemoy ir Matsu salas.

Anglų vyriausybė paaiškino Molotovui JAV nusistatymą, kad esą pakankamai pagrindo tikėti JAV laivyno ir aviacijos įsiterpimu į kovą dėl šių nacionalistų valdomų salų Kinijos pakrašty.

Komunistinė Kinija dar labiau klystų, jei pultų Formozą, nesitikėdama JAV karinio pasipriešinimo, sakoma Anglijos įspėjime Molotovui.

Chiangas taipgi įsitikinęs parama

Taipeh mieste, Formozoj, Tautinės Kinijos prezidentas Chiang Kai-shekas taipgi pareiškė savo įsitikinimą, kad JAV padės nacionalistams ginti Quemoy ir Matsu salas. Prezidento Eisenhowerio pareiškimas nekeliąs jam, Chiangui, jokių abejonių dėl bendro šių salų gynimo, kalbėjo spaudos korespondentams Tautinės Kinijos prezidentas

JAV veda "spėliojimu" poltiką

JAV vyriausybė dar nėra aiškiai pasisakiusi, kaip jos laikysis, jei komunistai užsimanys užimti jėga minėtas salas.

Daugelíui senatorių, priešingai Chiango pareiškimui, Eisenhowerio ar Dulles pasisakymai šiuo reikalu nėra aiškūs, ir jie reikalauja smulkesnio politikos apibudinimo. Prez. Eisenhoweris yra pareiškęs, kad JAV padės nacionalistams apginti "tas salas", kurios svarbios Formozos gynybai.

Komunistai telkia laivus

Kinijos komunistai kasdien kartoja, kad jie tol nenurims, kol neatsims iš nacionalistų visų salų. Norėdami paremti savo propagandinius pareiškimus, jie sekmadienį atnaujino Quemoy salos bombardavimą. Jie taip pat pradėjo telkti priešais Quemoy, Kinijos pakrašty, laivus kariuomenei kelti.

Ką komunistinė Kinija ir bedarytų, ji turi visų pirma gauti Maskvos pritarimą. Vakarų diplomatai tvirtina, kad Maskvai patarus kinų komunistai nelietė nei nacionalistų, nei prideng iamųjų JAV pajėgų, evakuojant Tachen salas.

Atomų skaldytojas įspėja pasaulį dėl vandenilio bombų

Galima sunaikinti žmoniją, sako profesorius Otto Hahn

HAMBURGAS, Vokietija. — Dr. Otto Hahn, 75 metų vokiečių mokslininkas, pirmasis suskaldęs uranijo atomą ir gavęs Nobelio fizikos premiją, įspėjo didžiąsias atomines valstybes (JAV, SSSR) susilaikyti nuo baisiųjų ginklų naudojimo ateities kare.

Patys baisiausieji šių dienų ginklai yra vandenilio ir kobalto bomba. Apie konbalto bombų gaminimą dar nėra pasisakiusi nė katra iš minėtų didžiųjų valstybių. Bet kas žino ir gali pagaminti vandenilio bombą, gali pasigaminti ir kobalto. Žmonija "tiek toli" nuėjo, kad ji jau gali pati susinaikinti, sako prof. Hahn. Nežiūrint, kokios priešingos ir nebūtų didžiųjų valstybių socialinės sistemos ir idealogijos, jų politiniai vadai turi ieškoti susitarimo. Priešingu atveju pasauliui gresia pražūtis.

Hahno aiškinimu, užtektų 10 kobalto bombų, bet kur išsprogdintų, ir žmonija per tam tikrą laiką žūtų nuo radio-aktyviųjų bombos padarinių. Viena šių dienų vandenilio bomba gali sunaikinti tokius didmiesčius, kaip Londoną, New Yorką arba Berlyną.

Prof. Hahn apgailestauja, kad jo ir kitų mokslininkų išradimai pagerinti žmonių gyvenimą, dabar, patekę į politikų rankas, grasina visai civilizacijai. Kobaltas galėtų pakeisti kaip energijos šaltinis anglį ir alyvą. Bet piktam panaudojus, sunaikintų visokią gyvybę žemės planetoj.

Antradienį pradės atominius bandymus

Sprogdins vandenilio bombų "žiebtuvus"

LAS VEGAS, Nev. — Antradienį Nevados dykumoj JAV pradeda pačių naujųjų atominių ginklų bandymus.

Bandymuose dalyvaus 9,000 kareivių ir 2,500 specialistų iš AEC ir Pentagono. Naujieji ginklai iš didžiausios dalies yra numatyti gynybai, ne puolimui.

Pvz., JAV nori išbandyti atominę sprogstamąją medžiagą, kuria bus užtaisytos raketos ir kitokie robotiniai ginklai, numatyti gintis nuo atskrendančų priešo bombonešių.

Kartu bus išbandyti ir puolamieji ginklai. JAV yra pagaminusios nauja atominę bombą, kuri įžiebia pati galingiausią puolamąjį ginklą — vandenilio bombą.

Šio pavasario bandymai su atominiais ginklais baigsis balandžio mėn.

— **Izraelio-Jordanijos** pasieny įvyko naujas susišaudymas. Iš katros pusės žuvo po vieną pasienio sargybinį.

Perono policija suėmė radikalą

Iškratė opozicinio laikraščio būstinę

BUENOS AIRES. — Argentinos policija iškratė Alta Garcia mieste opozicinės, radikalų, partijos leidžiamą savaitraščio "La Verdad" redakciją.

Policija turėjo įsakymą suimti ir savaitraščio redaktorių Horacio Deviervi. Be jo redakcijoj nerado. Vėliau redaktorius pats prisistatė policijai ir pasiteiravo, kuo jis nusikaltęs. Vietoj atsakymo, jį įkišo į kalėjimą. Jo draugai pasiteiravo Cordobos provincijos centrinėse įstaigose, kuo remiantis suimtas Horacio Deviersi, bet ir ten atsakymo negavo. "La Verdad" savaitraštis kovoja, kiek tai įmanoma, prieš Perono pusiau diktatūrinę santvarką.

VORKUTOS PRAGARE

Nemaža mūsų tautiečių iššaudyti, vos prasidėjus 1941 m.karui. Ką matė amerikietis Vorkutoje.

Britų Reuterio agentūros pranešimu, peleistas iš Vorkutos darbo vergų stovyklos amerikietis J. H. Noble Berlyne laikraštininkams plačiau papasakojo apie gyvenimą Sibire ir darbo vergų sukilimą Vorkutoje. Jo pareiškimu, apie 150 sukilėlių buvo sovietinių sargybinių nukauti vietoje, o keli šimtai sužeisti. Tik 29 stovykloje buvo sušaudyta 100 ir šimtai sužeistų, iš kurių 60 vėliau mirė. Streike dalyvavę apie 80.000 — 100.000 darbo vergų. Iš viso Vorkutos srityje esą 200-250 stovyklų su kokiais 500.000 suimtųjų. Jis pats buvo išlaikytas rusų nelaisvėje apie 10 metų. Vorkutoje buvo vartojami visokių rūšių kankinimai, kokius tik pasaulis žino ir kokių dar nežino. Pačioj Sov. Sąjungoje laikoma amerikiečių karių dar iš Korėjos karo. Britų "Daily Telegraph" (1955.I.13) pranešimu, Noble V. Berlyne taip pat papasakojo spaudos atstovams, kad **Sovietų darbo stovyklose dar tebėra gyvi 8 lakūnai iš Amerikos karo lėktuvo, kuris 1950 m. balandžio mėn. buvo nušautas viršum Baltijos jūros.** Kaip žinoma, prieš 5 metus rusai sakė, kad iš pašauto lėktuvo jokių lakūnų jie nėra suėmę

Pereitais metais daugiau kaip 1.650 buvusių vokiečių karo belaisvių grįžo į Vokietiją iš rytinio bloko valstybių. Iš jų apie 1.200 buvo grąžinti iš Sov. Sąjungos. Šiek tiek grįžta ir dabar.

Dr. J. Scholmeris apie mūsų tautiečius ir aktyviąją rezistenciją.

Iš Vorkutos paleistas pasižymėjęs vokiečių gydytojas Dr. J. Scdolmeris savo veikale "Mirusieji vėl grįžta atgal" ir savo atsiminimuose nekartą prisimena taip pat tenai sutiktuosius mūsų tautiečius. Apie juos Scholmeris kalba su simpatija ir žmoniško įsijautimu į jų likimą. Kai kurie jo atsiminimuose sužymėtieji faktai yra jau paskelbti mūsų spaudoje. Čia prie jų tepridedamas vienas kitas būdingesnis dalykėlis. Scholemeris savo atsiminimuose mini masines lietuvių, latvių ir estų deportacijas ir jų gyvenimo sąlygas darbo vergų stovyklose Netenka nė aiškinti, jog tos sąlygos yra nežmoniškos. Tiktai kai kuriems pavyksta šiek tiek jas pasigerinti. Taip pvz. jis mini, kad valgyklos šefas viename Vorkutos lageryje yra lietuvis. Savaime suprantama, jis kiek galėdamas padeda savo tautiečiams, surankiodamas maisto nuoliekas, kad tie nemirtų iš bado. Lietuviai su kitais pabaltiečiais yra sudarę tam tikrus tautinius vienetus, kurie kiek galėdami visur padeda saviesiems.

Neužmiršti taip pat lietuviai partizanai ir jų kietos kovos su okupantais, kur nė iš vienos pusės nebūta jokio pasigailėjimo. Net ir darbo vergų stovyklose, kaip paaiški iš tų Scholmerio pasipasakojimų, mūsų tautiečiai neužmiršta savojo krašto aktualiųjų problemų, sielojasi Mažosios Lietuvos ir Vilniaus krašto reikalais. Lietuviai, Scholmerio pareiškimu, dėl Vilniaus galėtų sukilti kaip vienas ir eiti į karą su visa Lenkija, kuri, jo įsitikinimu, tą pat padarytų su Lietuva. Prisimenama taip pat Uracho istorija, žąsys ir kt. Nurodoma, kad **lietuviškoji žąsis yra Vorkutoje tapusi tiesiog politikos simboliu, rodančiu kadaise klestėjusią .. Lietuvos gerovę.** Ir dabar brigadininkai, rėkdami ant nenorinčių ar nesugebančių reikalaujamu smarčiu dirbti lietuvių, paprastai pastebi: "Žąsis valgyti tai mokėjote, bet dirbti tai nenorite". Lietuviai, kaip ir kiti pabaltiečiai, nesileidžia net ir bolševikų smurtininkams mušami. Toks jų laisvės pamėgimas okupantams imponuoja. Scholmeris, pavaizduodamas šį dalyką vienu būdingu pavyzdžiu, pažymi, kad vienas iš daugiausia gerbiamų mūsų tautiečių visoje Vorkutos stovykloje yra vadinamas "Rankos šonu". Tai yra mažas, liesas ir pažiūrėti nieko ypatingo savy neturįs žmogelis. Vieną dieną jis buvo priskirtas prie medininkų brigados. Ši brigada, kaip ir kiti medžio krovėjai, turi dirbti dieną naktį visokiame ore ir esant didžiausiam šalčiui, nes vagonai negali riedėti tušti. Čia nepakenčiama taip pat nė mažiausio delsimo. Tačiau vieną naktį, kai lauke termometras rodė 50 laipsnių šalčio, "Rankos šonas" atsisakė siaučiant sniego pūgai krauti iš vagono medžius. Brigadininkas pradėjo jį plūsti ir, norėdamas pavaryti į darbą, nutvėrė už rankovės. Tačiau "Rankos šonas" taip jam movė savo rankos šonu į pakaklę, kad tas išilgas išsitiesė ant žemės. Po kiek laiko atsipeikėjęs, brigadininkas pranešė rusų dešimtininkui, kad minimasis lietuvis ne tik atsisakė dirbti, bet dar jį sumušė. Dešimtininkas, apžiūrėjęs iš visų pusių "Rankos šoną", vėl ramiausiai užėmusį vietą prie krosnies, jam ir sako: "Juk šita žmogaus pusė negali tavęs sumušti. Kiek jūs iš viso žmonių mušėte brigadininką?" Tačiau įžeistas "Rankos šonas" jam atkirto, kad jei dešimtininkas norįs, tai ir pats galįs būti patiestas ant žemės. Tas iš tokio gąsdinimo tik nusijuokė ir išsivedė "Rankos šoną" laukan. Brigada nustojo dirbusi, norėdama pažiūrėti, kas iš tos visos komedijos išeis. Nusitraukęs savo "bušlatą", dešimtininkas klausia "Rankos šoną": "Ką man iš tavęs padaryti?" — "Ką nori", — atkerta "Rankos šonas". Tada dešimtininkas čiupo jį už pečių. Kas paskui dėjosi — vyko žaibo greitumu. Susikirtimo rezultatas buvo tas, jog dešimtininkas liko be sąmonės gulėti ant žemės ir atsipeikėjo vos po gero valandos ketvirčio. Tačiau tas įvykis nepaprastai pakėlė "Rankos šono" garbę: nuo tos dienos jam jautė visi nepaprastai didelę pagarbą. Kai reikėdavo iškrauti vagonus, tai jį visuomet paskirdavo kitų darbų. Jei lauke siausdavo audra, jis galėdavo ramiausiai ką nors dirbti viduje. Štai kokiais metodais mokantieji "džiu-džitsu" gali ginti savo ir savųjų tautiečių garbę.

Scholmeris aprašo ir visos eilės komunistų įžymenybių likimus. Graikijos komunistų sukilėlių vadas gen. Markos, išduotas savųjų ir bolševikų suimtas, galiausiai buvo nuteistas ir įkištas į "politinį izoliatorių". Ten savo dienas baigia ir visa eilė kitų graikų sukilėlių vadų. Vorkutos kaliniai žino, kad be karo daugumas jų niekados neišvys nei laisvės, nei galės palikti Vorkutą. Tačiau ir karas jiems nieko gero nežada, nes jie puikiai žino, kad, vos prasidėjus naujiems karo veiksmams, daugumas bus jų iššaudyti, lygiai taip, kaip 1941 m. vasarą Vorkutos stovykloje buvo pravestos skerdynės. Jų daugelis negali užmiršti net iki šiai dienai. Dar tebėra išlikę gyvi liudininkai iš tų dienų, kurie yra matę tuos žmonių žudymus patys savo akimis. Vos tik pradėjus vokiečiams savo ofenzyvą, NKVD darbo vergų stovyklose — tvirtina Scholmeris — iššaudė tūkstančius suimtųjų. Daugiausia tai buvo nuteistieji per masines bylas 1936 — 38 metais, apkaltinti esą trockistai, Bucharino šalininkai arba priklausę Tuchačevskio ar Gamarnико sandarbininkams, buvę menševikai arba pogrindinės rezistencijos nariai iš Ukrainos ir Pabaltijo valstybių. Šiandien darbo vergų stovyklose veikiančios pogrindinės rezistencijos grupės ir jų vadovai žino, kad lagerių komendantai turi užantspauduotus įsakymus, kuriuos privalo atidaryti tik tada, kai bus paskelbta visuotinė mobilizacija. Juose nurodytos priemonės, kurių sovietiniai pareigūnai turi imtis karo atveju. Darbo vergų stovyklose laikomi suimtieji su nerimu galvoja, ar šituose dokumentuose tik nesama specialių įgaliojimų pakartoti 1941 m. masinius šaudymus, tariamai buvusius reikalingus "situacijai nuraminti"? O kas, jei tokios masinės egzekucijos bus įsakyta pravesti dar platesniu mastu? Scholmerio ir kitų įsitikinimu, Santarvininkai karo metu taip pat kiek reikiant nepasirūpino suimtųjų politinių kalinių išlaisvinimu. Nors nacių koncentracijos stovyklose buvo ne mažiau kaip milijonas suimtųjų, kurie būtų iki paskutiniųjų kovoję prieš nacinį režimą, tačiau santarvininkai toli gražu nesuprato reikalo tinkamai išnaudoti šią padėtį. O juk buvo visai nesunku į didžiąsias koncentracijos stovyklas numesti iš lektuvų reikalingų ginklų ir paruošti kacetininkų sukilimus, kurie būtų įstengę daugeliui tūkstančių išgelbėti gyvybes . . .

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Ann Yarrow, New Yorko universiteto studentė, kuri buvo nužudyta Greenwich Village apartamente. Policija teigia, kad jos visas kūnas buvo peiliu subadytas (suskaityta 40 žaizdų).

Ir ateityje Vakarai, jei tik sugebėtų tinkamai išnaudoti susidariusį Sov. Sąjungoje nepasitenkinimą, su nemažiau kaip 15 mil. darbo vergų armija galėtų pasiekti kur kas geresnių rezultatų. Tereikėtų tik raktinėse stovyklose suruošti streikus, kur reikia numesti proklamacijų ar ginklų, varyti Sovietų Sąjungos tautoms priimtiną radijo informaciją, pažadėti darbo valstiečiams ir ūkininkams žemę, o darbininkams — teisę į įmones bei fabrikus, paskelbti tautinę savivaldą ar nepriklausomybę Ukrainai, Pabaltijo valstybėms, Kaukazo ir kitoms tautoms, teisę kaip norint ateityje demokratiškais pagrindais tvarkyti savo valstybės likimą — ir išdavos būtų visai kitokios. Scholmeris nurodo, kad Rytinėje Vokietijoje birželio 17 d. įvykusį sukilimą ir jo įvykius Maskva daug nuodugniau analizavo, negu Vašingtonas, Bonna arba Londonas. Jau tada buvo susvyravę Kremlaus pagrindai, tik, deja, Vakarų seismografai neįregistravo jokio žemės drebėjimo, nors jis iš tikro vyko socialinėje santvarkoje, bet ne atominėj fizikoje. Sov. Sąjungoje yra išaugusi ryžtinga karta, kuri neturi ko netekti, išskyrus vergo pančių. Ji prireikus sudaužys ir savo engėjus, tik jiems į pagalbą turi ateiti Vakarai. Bet ateiti — mokamai ir išmintingai.

Tuo tarpu bolševikai rūpinasi Vakarus apraminti savo tariamais "koegzistencijos" pažadais ir mėginimais "užmegzti bendradarbiavimą" kultūrinėje srityje. Bolševikų propaganda čia turi atlikti visokie dailininkai, šokėjos, muzikai etc. Bolševikai labai giria pvz. negrų dainininką P. Robersoną, kuris savo "širdį veriančiais posmais" apdainuoja skurdžią Amerikos negrų buitį. Ten jie turį vilkti "vergijos jungą". Tačiau toj pačioj brigadoj, kaip Scholmeris, turėjo dirbti Leningrado operos choristas, kurio teigimu rusai turi bent 10 geresnių bosų už Robersoną. Deja, jų niekas nekviečia dainuoti nei per radijus, nei kitur, bet visi jie turi paprasčiausiai vilkti žiaurų sovietinių darbo vergų jungą. Sovietai ir jų spauda, kaip pvz. "Ogoniok", dažnai cituoja britų "raudonojo dekano" (Canterburio) palankius pasisakymus apie Sov. Sąjungą. Tačiau Vorkutos kaliniai jam siūlo nors kartą atvykti į jų stovyklas ir ten pasidžiaugti "sovietinėmis laisvėmis". Ir iš visa juo daugiau tokių Vakarų propagandininkų, kalbančių apie tariamai aukštą Sovietų kultūrą, socialinius "laimėjimus" arba pasiektuosius įvairiose gyvenimo srityse "rezultatus", turėtų būti pasiųsta į Vorkutą, Kolyną, Alkanąją stepę ir kitur — pasitikrinti, kiek jų žodžiai skiriasi nuo šiurpios bolševikinės tikrovės.

Bolševikai ruošia "šnipų" bylą Estijoje.

Britų dienraštis "Daily Telegraph", pasiremdamas Maskvos radijo pranešimu, š. m. sausio 15 d. paskelbė žinią, kad rusų saugumo organai susekę du estus, kuriuos JAV lėktuvas, iškridęs iš Muencheno, Vokietijoje, "nuleidęs šnipinėjimo tikslams Estijoje". Britų telegramų agentūros Reuterio pranešimu, Tassas paskelbė Sovietų saugumo organų pranešimą, kad esą, du "amerikiečių šnipai" 1954 m. vasarą buvę su parašiutais nuleisti į Sovietinę Estiją. Tai esą Kaliu Kukk ir Hans Toomla. Pastarasis buvęs nušautas besuimant, o antrasis patekęs į sovietinio saugumo rankas. Abu buvę aprupinti reikalingais žemėlapiais, foto aparatais, suklastotais pasais, norvėgų ir švedų pinigais, radio siųstuvais, nuodų kapsulėmis ir kt. Byla esanti perduota kariniam teismui. Vokiečių "Fuerther Nachrichten" prie tos žinios pastebi, kad abu "agentai" per II karą tarnavę vokiečių armijoje, o po karo buvę apmokyti JAV — se ir prie Muencheno Starnberge. Iš šių žinių paskelbimo daroma išvadą, kad bolševikai už tariamą špionažą ruošiasi įscenizuoti panašią bylą ir Estijoje. Šveicarų "Neue Zuericher Zeitung" pastebi, kad suimtasis Kukk pasakojo turįs sąrašą žmonių, su kuriais jam buvę pavesta užmegzti reikalingus santykius. Tarp tų tariamųjų "amerikiečių agentų" buvę taip pat du Helsinkyje gyveną suomiai, kurių jis pasakė tikslius adresus. Tada suomių saugumo policija tučtuojau padarė pas juos kratą; bet paskiau buvo pranešta, kad į šią aferą nesąs įveltas nė vienas suomių pilietis. Švedų užsieniečių skyrius savo laiku buvo taip pat paskelbęs, kad du baltų pabėgėliai, H. Toomla ir Kalio Kukk, ankščiau yra gyvenę Švedijoj, bet jau seniai vėl iš jos išvykę. "Neue Zuericher Zeitung" šią aferą iš viso vadina tamsia ir neaiškia.

Smurto rezultatai.

Rusų emigrantų žinių agentūra RIO š. m. sausio 17 d. paskelbė savo korespondento Muenchene pasikalbėjimą su išlaisvinimo komiteto nuo bolševizmo direktoriumi Williamsu Manningu. Iš pasikalbėjimo paaiški, kad visi siūlai veda į tai, jog "Išlaisvinimo" radiofono studijų skyriaus redaktorius Karasia ir azerbeidžaniečių skyriaus redaktorius Fatalibelis buvo nužudyti komunistų. Tačiau tokios bolševikų priemonės, kaip pažymi RIA, "Išlaisvinimo" radijo bendradarbių ne tik neįbaugina, bet "Išlaisvinimo" radijo bendradarbių ne tik neįbaugina, bet greičiau duoda priešingų rezultatų — jie yra pasiryžę su dar didesniu atsidėjimu tęsti toliau prieš bolševikus vedamą kovą.

(ELTA)

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Kodėl Aldermanas Dubois turėtų būti vėl išrinktas

ALDERMANAS DUBOIS

VIEŠOJI STATYBA: Aldermanas Dubois nekieno nepadedamas, vedė ilgą ir sunką kovą, kad atkreiptų visuomenės dėmesį į Bendruomenės Namų problemą, kurios išsprendimas turi nepaprastai didelės reikšmės devintajai apylinkei. Jis paveikė tarybą išspręsti klausimą, ar čikagą pageidauja daugiau laisvų nuo mokesčių Bendruomenės Namų, ta prasme, kad butų atsiklausta pačių gyventojų.

VANDENS FLUORIZAVIMAS. Kaip Miesto Tarybos Sveikatos Komiteto narys, ald. Dubois, kovodamas vienas, bet drąsiai ir išmintingai, įtikino Miesto Tarybą leisti spręsti šį ginčytiną klausimą patiems gyventojams.

CAL—SAG IR CALUMET UOSTAS: Aldermanui Dubois pasisekė prastumti per Įstatymdavystės įstaigas įstatymą, kuris apvainikuos 50 metų pastangas: Calumet Uostas bus padarytas vienu iš veikliausių pasaulyje. Šitas vienintėlis dalykas suteiks 9-ajai apylinkei nepaprastą klestėjimą.

GATVĖS: Kaip gatvių ir alėjų tvarkymo komiteto narys, ald. Dubois atliko daugelio 9-os apylinkės gatvių taisymą: South Park Ave., 115th St., 111th St., State St., pietinė 115th gatvės dalis, Michigan Ave., pietinė 119th gatvės dalis ir daugelis kitų.

NAUJA PRAMONĖ: Ald. Dubois bendradarbiavimo su miestu išdavoje pasisekė patraukti daug pramonininkų į 9-tą apylinkę. 103-oji gatvė ir Cottage Grove yra nusėti naujais fabrikais, kurių darbas eina labai gerai, o 95-ojoje gatvėje yra viena iš didžiausių pasaulyje kolonialinių prekių krautuvė.

MIESTO PLANAVIMAS: Būdamas Miesto Tarybos Planavimo Komiteto narys, ald. Dubois paaukojo daug darbo valandų platesnėms gatvėms pravesti, automobilių stovėjimo vietoms paruošti, laisviems keliams, kaip pvz., Doty Ave. ir pietinei iškelto geležinkelio šakai, 103-os gatv. viaduktui pastatyti, o taip pat kitiems miesto ateičiai ir visuomenės gerovei svarbiems įrengimams įvykdyti. **(Šį skelbimą apmokėjo Dubois Draugai).**

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau . . . Mes mokam aukštus dividendus.

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

RAKANDAI

ILGIAU TARNAUS GRAŽIAU ATRODYS IŠ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PROGRESS FURNITURE Co

4181-83 ARCHER AVENUE

Tel.: LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, geriųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

TAUPYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - - $53,000,000.00

ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valondos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32

(Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: VIrginia 7-1141

TIKSLUS IR RŪPESTINGAS PAJAMŲ MOKESČIO APSKAIČIAVIMAS

2737 W. 43rd St. Tel. CL 4-2390

Kasdien nuo 9 val. ryto ligi 8 val. vakaro; šeštadieniais nuo 10 val. ryto ligi 7 val. vak.; trečiadien. uždaryta.

ŠIMAIČIAI

Realty, Builders, Insurance.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituanica Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: FRontier 6-1882

Attention Parents

Have your child learn the accordion now: our special offer — 4 week course with use of instrument free. Will sell instrument at low cost. Enroll today—open daily til 9:00 P. M.

REPUBLIC ACCORDIAN SCHOOL

5456 SO. KEDZIE AVE.

PR 8-1488

TV APARATAI RADIJO SU FM Hi Fi FONOGRAFAI

GERIAUSIOS KOKYBĖS!

PRIEINAMA KAINA

DAINA TELEVISION

sales-service

3130 SO. HALSTED — DA 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS

VIETOJE IR IŠ TOLIAU

K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas

6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.

Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS

iš arti ir toli

NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.

Pigus, sąžiningas patarnavimas

Šaukite:

R. ŠERĖNAS

4546 SO. WOOD STREET

Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl tų, kurie turi užsisenėjusius šalčius galvoje, erzinančius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl tų, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra $2.00, bet jeigu norite per COD, tai $2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY

South Boston 27, Mass.

BRONĖ TAUJENYTĖ

STUDENTŲ VARGAI

Dažnai tenka spaudoje skaityti apie JAV studijuojantį lietuvių jaunimą ir jo "Golgotos" kelius, siekiant mokslo. Kaltinama visuomenė dėl neparūpinimo moralės ir materialės paramos bei nesudarymo aplinkos, kuri sulaikytų jaunimą nuo ištautėjimo. Bendrai paėmus, atrodo, kad mūsų šių dienų studentas, studijuojąs JAV, yra pats nelaimingiausias mokslo siekiąs jaunuolis: be vadų, be tėvynės, be materialės paramos, tikrų tikriausias našlaitis.

Ar tikrai taip yra?

Nežinau. Tačiau tegul bus man leista panagrinėti ir palyginti keletą studijuojančio jaunimo laikotarpių.

Kur mokėsi ir studijavo mūsų jaunimas caro laikais? Iš kur ir kokią moralę ir materialę paramą sėmėsi? Aišku — užsienyje, ir didžioji dauguma caristinėje Rusijoje, kur negirdėjo savosios kalbos nei mokyklose, nei universitetuose, nei bažnyčiose, nei bendrabučiuose, nei privačiuose namuose. Neturėjo nei savos literatūros, nei spaudos, nei vadų, nei lietuvybę ugdančių pramogų bei viešų susirinkimų. Jų tėvai taip pat, išskyrus tėvynės meilę ir priešo neapykantą, daugiau nieko negalėjo duoti, nes patys daugumoje buvo beraščiai. Materialiai tik retais atvejais kuris turėjo valstybinę stipendiją ar gavo mažą pašalpą iš tėvų, tačiau didžioji dauguma ūkininkų sūnų savomis jėgomis, nesibijodami nei skurdo, nei vargo, skverbėsi į mokslą. Tiesa, kai kurie jų išėjo palūžusia sveikata, tačiau skaidria, užsigrūdinusia, sveika siela. Jie niekam nesiskundė savo skurdu, iš niekur nieko nereikalavo, nieko nekaltino ir — savrbiausia — nenutautėjo. Jei kuris ir susvyravo, greit pabudo ir dar narsesnis, aktyvesnis ir produktingesnis pasidarė. Tai buvo mūsų pirmieji pionieriai, kurie nė kieno neraginami, blogiausiose ir pavojingiausiose aplinkybėse kovojo su rusifikacija, prieš spaudos draudimą ir su kitomis tų laikų prispaudėjų išgalvotomis negerovėmis. Jie, neštdami šviesą ir padrąsinimą į mūsų liaudį, neieškojo vadų iš vyresniųjų tarpo, tačiau patys vadovavo tėvynės ir tautos meilės skatinami, užmrišdami gresiančius kalėjimus ir Sibiro termtį. Tik iš jų kilo Simanas Daukantas, Valančius, Basanavičius, Kudirka, Maironis, Biržiškos ir nesuskaitoma daugybė kitų, prieš kuriuos mes turime galvas lenkti iš dėkingumo už spaudos atgavimą, už šviesos ir nepriklausomybės idėjų liaudyje įskiepijimą, už mūsų kalbos ištobulinimą ir nepriklausomos Lietuvos atkūrimą. Tie svetimuose universitetuose, be savos visuomenės paramos išsiauklėję pionieriai visiems laikams liks mūsų istorijoje negęstamais žiburėliais, nes jie ne tik nepamiršo ir neišsižadėjo savo tautos ir kalbos, bet iškėlė ją iš šimtmečiais trukusios vergijos.

Na, o mūsų studentai nepriklausomybės laikais? Moraliai jie turėjo geresnes sąlygas. Studijavo savo tėvynėje, gyveno tarp savų žmonių ir galėjo gauti nemaža moralės paramos iš vyresniosios kartos, taip labai tarp svetimtaučių užgrūdintos inteligentijos. Joks nutautėjimo pavojus jiems negrėsė, net ir tiems, kurie gilino studijas užsieniuose, nes jie buvo sąmoningi ir geri lietuviai. Tačiau ir tie nepriklausomybės laikų studentai ne per daugiausia reikalavo iš vyresniųjų savo asmeniškam bei organizaciniam asmenybės ugdymui bei materialės gerovės kėlimui. Jie patys kūrė įvairias saviauklos organizacijas, kuriose aktyviai dalyvavo ir visapusiškai auklėjosi, lavinosi. Dargi jie ėjo ir į visuomenę su paskaitomis, su patarimais, su jaunystės entuziazmu. Nebuvo to studento, kuris atostogų metu nebūtų švietęs savo paskaitomis kaimo jaunimo ir nebūtų dalyvavęs apylinkėje rengiamose pramogose aktyviu veikėju. Jie pirmieji buvo kaimo mokytojo pagelbininkai, įnešdami daug naujos dvasios nuobodžiame kaimo gyvenime, todėl jaunimas juos labai mėgo ir gerbė.

Materialiai tik retas studentas buvo gerai aprūpintas. Tokie buvo tik aukštųjų valdininkų sūnūs ir dukros, ir iš dalies stipendininkai. Šiaip ūkininkų, žemesniųjų valdininkų ir darbininkų vaikai skurdo nedavalgydami blogose ir pigiose patalpose ir neturėdami pakankamai apsirengti: neretas vaikščiojo kiaurais puspadžiais ir visą studijų laikotarpį išvilkėjo tą pačią eilutę, o apie pinigus ką ir bekalbėti. Litas kišenėje — turtas. Nežiūrint to, jie neaimanavo, nesiskundė ir veržėsi į mokslą. Šita studentija davė mums daug gabių ir drąsių gydytojų, inžinierių, diplomatų ir kitų kultūrininkų, kurių okupacijos, tremtis ir daugybė vargų nepalaužė. Jie ėjo į pogrindį, kur slapta žodžiu ir raštu kovojo prieš okupantus, vadovavo kovose ir dabar tebevadovauja partizanų sąjūdžiams pavergtoje tėvynėje, aukodami savo brangiausią turtą — gyvybę. Daugelis jų žuvo ir žūsta nacių ir bolševikų koncentracijos stovyklose. Likusieji, kuriems buvo lemta į užsienius pasitraukti, net antrą kartą ryžosi pradėti iš pradžių studijas, neturėdami jokios paramos iš šalies ir nemokėdami kalbos. Jų pasiektais rezultatais mes šiandien galime džiaugtis: jie mūsų išeivijos garbė!.. Nepaslaptis, kad jų tarpe yra ir suklydusių žmonių, t. y. parsidavusių priešui, bet tokių maža. Pagaliau, jog mes klystame kiekvienas, tik ne visų klaidos yra viešai pastebimos.

Tremtiniu studentu Vokietijoj taip pat galime didžiuotis. Išbadėjęs, sušalęs, pusnuogis, be cento kišenėje ir be mažiausios paramos iš artimųjų ir visuomenės, dargi vietinių išjuoktas ir paniekintas, jis skverbėsi į šviesą su tikrai lietuvišku atkaklumu, baigdamas ne tik keletą fakultetų, bet ir įsigydamas daktaratus. Jis, būdamas tarp svetimųjų, ne tik nesigėdino savos tautos ir savos kalbos, bet reklamavo savo tėvynę tarp vietinių ir kitų svetimtaučių, nušviesdamas jos istoriją, papročius, kultūrą, žiaurias okupacijas, Tuo įsigydamas sau ir savo tėvynei daugybę simpatijų ir draugų. Taipgi visuose tremtyje rengiamuose susirinkimuose ir kituose parengimuose studentija ir jaunimas buvo labai aktyvūs... Jo ateitis dar prieš akis, todėl nereikia manyti, jog jo tremtyje pradėtoji misija tuo ir baigsis. Tačiau, čia, JAV, jis kažkur dingo.

Dabar pažvelkime į mūsų moksleivius ir studentus, besimokinančius ir studijuojančius J. A. V., kurie nuolat ir nuolat kaltina visuomenę, nė kiek nepažvelgdami į save.

(Nukelta į 7 psl.)

Chicagos Lietuvių Komitetas Richard J. Daley į Mėrus Išrinkti vasario 16-tą—Lietuvos Nepriklausomybės Dieną — ruošia pietus pagerbti Richard J. Daley, tikrą demokratų kandidatą į mėrus. Pietūs vyks Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Prasidės 6:00 val. vakaro.

Paveiksle matome komiteto valdybą ir narius. Pirmoje eilėje matome: Mrs. Donna Kaminskas, moterų komiteto pirmininkė; Mrs. Joseph Vilimas; Al Kumskis, benketo komiteto pirmininkas; Richard J. Daley, demokratų kandidatas į mėrus; adv. Paul M. Smith, Chicagos Lietuvių Komiteto pirmininkas; teisėjas John T. Zuris; Jonas Stoškus, K. of L.; E. Mikužis, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje; Jack L. Jatis, Lietuvių Demokratų Lygos pirmininkas; Helen Gudauskas, Lietuvių Demokratų Lygos sekretorius; antroje eilėje: Petras Vilkelis, Amerikos Lietuvių Biznierių Sąjungos sekretorius; Floyd Dowiatt, Southwest Civic Assn. prezidentas; Joseph Vilimas, Chicagos Liet. Komiteto prezidentas; Edmund Mitchell, Southwest Civic Assn. sekretorius; John Benekaitis, Northwest Lith. Cit. Club, pirmininkas; adv. Albert Preibis, Southwest Civis Assn. iždininkas; adv. Frank Zogas; Algerd Brazis, White Bear Brewing Co., prezidentas. Paveiksle nesimato Frank E. Woidato, Joseph Mozerio, Chicagos Lietuvių Komiteto viceprezidento ir kitų.

Bankete kalbės senatorius Paul H. Douglas. Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių proga jis kalbės apie laisvos Lietuvos ateitį. Į pagerbimą yra pakviesti Lietuvos Respublikos konsulas Dr. Petras Daužvardis; NAUJIENŲ redaktorius Dr. Pijus Grigaitis ir SANDAROS redaktorius Mikas Vaidyla.

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY

2876 W. Cermak Road BIshop 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

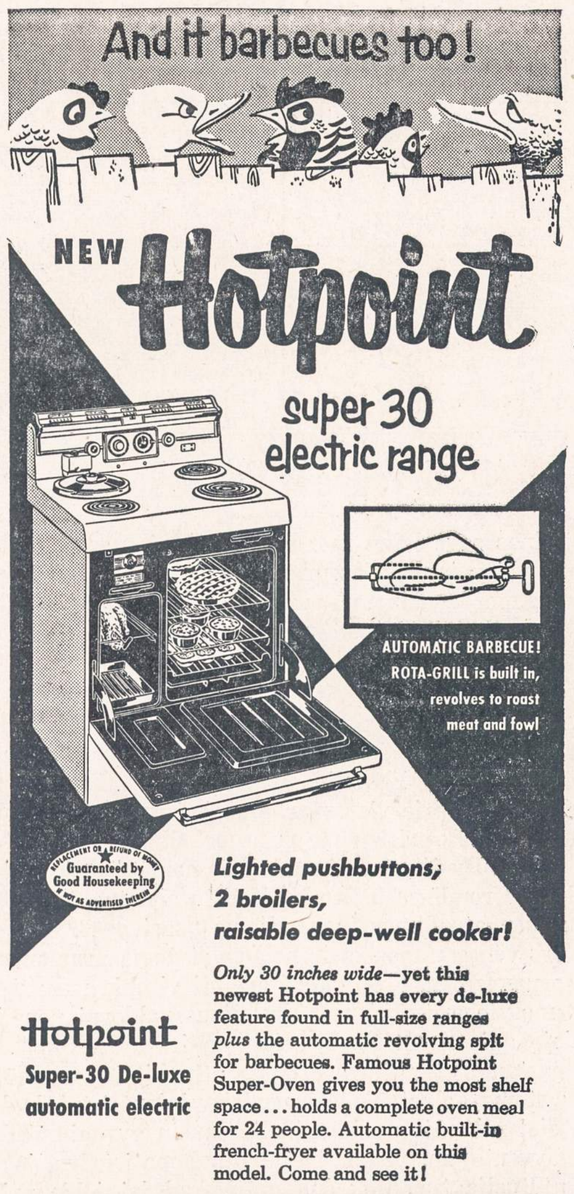

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st St. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

10 PATARIMU

1. NEPRALEISK visų uždirbtų pinigų.
2. ATSKIRK tam tikrą dalį padėti į Taupomąją Sąskaitą.
3. NESLĖPK pinigų namuose
4. PRIE PIRMOS PROGOS ATIDARYK pas mus Taupomąją Sąskaitą.
5. NELAUK, kol daug sutaupysi. Mes priimame ir mažomis sumomis.
6. NEIEŠKOK didelų nuošimčių ar bonų, nes gali apsivilti.
7. DĖK savo santaupas į apdraustas Taupymo ir Skolinimo Bendroves.
8. PASIRINK LIETUVIŠKĄ TAUPYMO bendrovę, kuri tau geriausia patinka.
9. NEKREIPK daug dėmesio į pagyrų puodus.
10. VISUOMET ATMINK

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

Telefonas: HAymarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

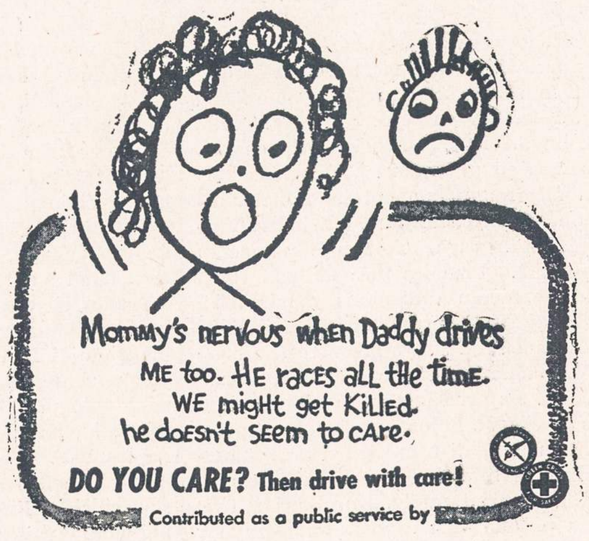

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

5% on savings

2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50
Užsieniuose:	
Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

"Pasivysime Ir Pralenksime"

Stalinas savo laiku mėgdavo girtis, jog sovietų Rusijos svarbiausias tikslas yra ne tik pasivyti, bet ir pralenkti Ameriką. Žinoma, pramonės srity. Taip jis kalbėjo dar tada, kai jis laikė Amerikos pramonės našumą lyg ir pavyzdžiu atsilikusiai sovietų Rusijai.

Vėliau padėtis pasikeitė. Šaltajam karui prasidėjus, visas bolševikiškas propagandos aparatas buvo užsuktas tam, kad visokiausiais būdais niekintų Ameriką ir jos gyvenimo būdą. Kremlius užsikrėtė savotiška manija, kuri susivedė prie visų svarbesniųjų atradimų mokslo ir technikos srity priskyrimo rusų mokslininkams. Kad tais išradimais Rusija nepasinaudojo ir nepritaikė jų gyvenimui, tai Kremlius kaltino kapitalistų agentus, kurie, esą, tuos rusų atradimus ir išradimus "pasivogė".

Nors vėliau Amerika ir nebuvo statoma pramonės našumo pavyzdžiu, o pradėta garbinti visokie rusų "genijai" mokslo srity, vienok Kremliaus valdovai nepaliovė svajoję apie Amerikos "pasivijimą ir pralenkimą". Visos pastangos tam buvo dedamos. Sunkioji pramonė buvo vystoma galvotrūkčiais, neatsižvelgiant į tai, kad gyventojai neturėjo pačių reikalingiausių gyvenimui dalykų. Gyventojams visą laiką buvo kalama į galvą, jog sovietų Rusija turi tiek sustiprėti, kad jai jokie priešai nebūtų pavojingi.

Žemės ūkio srity buvo pasimota stebuklai padaryti kolchozų ir sovchozų pagalba. Bet ir čia neišdegė: pasirodė, ka kolchozų našumas yra menkas. Vadinasi, lyg kokie baudžiauninkai traktuojami, kolchozininkai dirba, kaip sakoma, atbulom rankom. Iš tiesų, kokia prasmė jiems stengtis ir sunkiai dirbti, jeigu jų darbo vaisiais naudojasi visokie valdžios biurokratai, kurie tiems kolchozams vadovauja.

Ir štai kolchozų sistema privedė prie to, kad ne tik pačioje sovietų Rusijoje, bet ir jos satelitiniuose kraštuose pradėjo reikštis maisto trūkumas. Vadinamieji "duonos aruodai" staiga išseko. Tokiais aruodais pav. buvo vadinama Ukraina ir Vengrija.

Taip, anapus geležinės uždangos jaučiama maisto krizė. Toji krizė jaučiama komunistų kontroliuojamuose kraštuose, kur žemės ūkiuose dirba didesnis gyventojų nuošimtis nei kitose vakarų Europos valstybėse. Tai reiškia, jog kolchozų našumas yra menkas.

Nepasisekė Maskvai "pasivyti" Amerikos nė kitose srityse. Ne tik ji nepajėgia pasivyti, bet juo tolyn, juo labiau atsilieka. Amerika ir jos sąjungininkai per metus pagamina 690 bilijonų dolerių vertės įvairių dirbinių. Sovietų bloko pagaminamų dirbinių vertė siekia tik 155 bilijonus dolerių. Plieno Amerikos blokas per metus pagamina 165 milijonus tonų; sovietų — 50 milijonų.

Ir taip visose srityse sovietų Rusija ir jos satelitai vis labiau ir labiau atsilieka. Viena svarbiausių to atsilikimo priežasčių yra darbo našumas laisvajame pasauly ir komunistų valdomuose kraštuose: laisvojo pasaulio darbininkas pagamina du, tris ar net keturis kartus daugiau, negu sovietų Rusijos darbininkas. Nepadeda šiuo atveju sovietams nė visokie stachanoviški metodai.

Britanijos darbiečių kelionė Lenkijon

APŽVALGA

Rusija ir jos satelitai laiks nuo laiko pakviečia laikraštininkų, parlamento atstovų, darbininkų unijų narių, biznierių arba studentų delegacijas iš kurios Vakarų šalies apsilankyti pas juos — ir paskui komunistų propaganda triubija, kad įvažiavimas į Geležinės Uždangos kraštus esąs "laisvesnis", negu į Ameriką. Komunistinės valdžios, esą, neslepia nuo užsieniečių akių gyvenimo tikrovės "liaudies demokratijose".

Viena iš tokių delegacijų buvo Britanijos parlamento narių grupė, apsilankiusi Lenkijoje. Tarp jų buvo darbo partijos atstovas George Brown, 40 metų amžiaus, turėjęs įvairius postus darbiečių kabinetuose ir per paskutinius trejus metus dalyvavęs Europos Tarybos suvažiavimuose Strasbourge, kaip profesinių sąjungų atstovybės pirmininkas. Savo kelionės įspūdžius jisai aprašo žurnale "The New Leader", 1955 m. sausio 21 d.

Prieš išvykdama į Lenkiją, britų grupė gavo lenkų valdžios užtikrinimą, kad jai būsią leista pamatyti visa, ką ji norėsianti. Prižadas buvo, iki tam tikro laipsnio, ištesėtas. Britai aplankė įvairius miestus, pramonės centrus ir sodžių. Dviem pavyko nuvažiuoti net į buvusias vokiečių žemes, kurias lenkai gavo mainais už rusų okupuotas sritis rytuose.

Bet buvo atmestas jų prašymas pamatyti politinius kalėjimus bei stovyklas ir aplankyti kai kuriuos žymesnius kalinius.

Visa jų kelionė buvo kruopščiai "suorganizuota". Iš miesto į miestą jie paprastai skrisdavo specialiu lektuvu, o vietinei transportacijai buvo naudojami aštuoni Lenkijoje pagaminti rusiškų modelių automobiliai. Britai sėdėdavo po du mašinoje ir kiekvienoje būdavo sargyboje "vertėjas"; o procesijos priešakyje ir gale važiuodavo tuščios mašinos, tik su vairuotojais. Ir kol svečiai laikydavosi šitame apsupime, viskas eidavo sklandžiai. Bet kiekviena pastanga iškrypti iš procesijos sugadindavo nervus tiek svečiams, tiek jų palydovams.

Bet šie iškrypimai iš nustatytų vėžių davė progos britams pamatyti daugiausia to, kas norėta nuo jų nuslėpti. Pasukus iš valdžios suplanuoto kelio, jiems kiekviename žingsnyje krisdavo į akis "nelygybės, vargo ir priespaudos" vaizdai.

Didelė pramonės pažanga.

Darbietis George Brown anaiptol neįtikinėja, kad komunistų valdomoje Lenkijoje nesą pažangos. Jisai rašo:

"Valdžios žmonės sakė, kad iš atsilikusio žemės ūkio krašto, skaudžiai nuterioto karo metu, jie pavertė Lenkiją nuolatos augančia pramonės jėga, kuri jau dabar stovi penktoje ar šeštoje vietoje tarp Europos tautų. Tuo patikėti nesunku. Plienas, chemijos gaminiai, tekstilinė pramonė, traktoriai, automobiliai, garvežimiai ir laivų statymo įmonės — viso to pavyzdžius matėme. Yra ne tik naujų dirbtuvių; kai kur yra ir naujų pramonių, kokių niekad nėra buvę Lenkijoje."

Brown pažymi, kad daro gerą įspūdį atstatytoji Varšuva ir nauji miestai. Atstatomos bažnyčios ir katedros.

Bet tuo ir baigiasi visa, kas galima vertinti teigiama prasme. Britų darbietis, kuris yra kartu ir **demokratinis socialistas**, tuo nesitenkino. Jisai norėjo patirti, kaip gyvena žmonės: ar jie laisvi, kiek jie uždirba, kaip su jais elgiasi valdžia? Šitais atžvilgiais dabartinėj Lenkijoje, anot Brown, beveik viskas sudaro "tamsų, slėgiantį ir bauginantį" vaizdą.

Visur ginkluoti kareiviai.

Kur tik važiuoji arba eini — stovi mašininėmis kanuolėmis apginkluoti kareiviai, pasiruošę šauti. Brown pasakoja:

"Naujovinės 'liaudiškos Lenkijos' simbolis turėtū būt kareivis su užtaisytu kulkosvydžiu. Jie buvo visur — statybos pleciuose, prie ofisų trobų, prieplaukose ir šalia laivų. Ant kiekvieno kelio, einančio iš kiekvieno miesto, jie stovi prie barjerų, kurie sustabdo kiekvieną keliauninką ir vežimą. Kiek man teko matyti, iš saugumo policijos tik moterys policininkės nenešioja mašininių kanuolių; jos turi revolverius. Net pajūrio kurorte, pavadintame Sopot, netoli Gdynios, visas paplūdymis buvo aptvertas aukšta tvora, kad atvykusieji ten poilsio metu žmonės turėtų eiti arba per viešbutį, arba per specialius vartelius — saugojamus. Lenkija yra vienintelė vieta, kurioje aš, pabuvęs kiek laiko, jaučiausi turįs telefonu paskambinti savo žmonai į namus, kad būčiau tikras, jog dar nenutrūko mano ryšiai su išoriniu pasauliu.

"Bet lenkai yra drąsūs žmonės ir ryžtingi. Kur tik mes ėjome, visur jie ėmė didžiausią riziką, kad galėtų su mumis pasikalbėti. Aš niekad to neužmiršiu."

Vienas kultūringas asmuo, tarnavęs britų armijoje, išgirdo svečius bekalbant kavinėje atvirame ore, Krokuvoje, ir norėjo paprašyti atsiųsti iš Anglijos vaistų jo sergančiai mergaitei, bet nedrįso jų tenai užkalbinti; todėl klausė, ar negalėtų jisai prieg jų prieiti aikštėje?

Kavinėje prie britų stalo prisėdo jaunas kooperatininkas — ir netrukus atėjo UB (saugumo) agentas, kuris per keturias valandas sekiojo paskui jį ir Browną, neleisdamas niekam prie jų prisiartinti.

Darbininkai ir "valdovai"

Britai aplankė Stalinogradą (Katowitze) ir matė nudriskusius ir išbadėjusius angliakasius, kurie dirba netolimoje kasykloje.

Visur jie teiravosi apie darbininkų uždarbius. Net patys valdininkai, kurie stengėsi viską padailinti, pripažino, jog vidutiniškas pramonės darbininko atlyginimas esąs $21.80 per mėnesį. Darbininkų suvargimas matėsi visur.

Bet mažuma, valdžios biurokratija, gyvena labai gražiai. Tam tikra dalis valdžiai tarnaujančių žurnalistų, radio komentatorių ir partijos pareigūnų naudojasi tokia prabanga, kad jiems galėtų pavydėti betkurios kapitalistinės šalies turtuoliai. Britai savo akimis matė, kad daugelis jų gyvena buv. lenkų aristokratijos palociuose.

"Kai aš (sako Brown), kaip unijistas, išreiškiau pasipiktinimą tokia sąmoningai suplanuota diskriminacija, tai iš manęs šypsojosi su pasigailėjimu. Vienas manęs paklausė, argi aš nesuprantąs, kad jie (tie biurokratai) esą 'reikalingi Lenkijai žmonės? Kitų yra daugybė!' Ar buvo kada žiauriau išreikštas feodalų cinizmas?"

Darbininkų unijų tikrąja to žodžio prasme nėra. Ekonomijos ministeris kartą per metus nustato, kiek bus išmokėta algoms, o vadinamosios profesinės sąjungos tą sumą paskirsto. Streikai? "Streikų nebuvo nuo 1947 m." Ir kur tau bus!

Norėdami pabėgti nuo vargo ir priespaudos, žmonės ieško nusiraminimo maldos namuose. Bažnyčios pilnos. Melstis valdžia žmonėms nedraudžia, bet su bažnyčios hierarchija ji veda atkaklią kovą. Kardinolas, daug vyskupų. kunigų suareštuoti. Valdžia nori paimti milžinišką Katalikų Bažnyčios organizaciją į savo rankas. Šituo tikslu proteguodama pataikaujančius dvasiškius ir stengdamasi juos įkišti į atsakingas vietas.

Taigi šis Britanijos socialistas žiūrėjo atviromis akimis ir pamatė, kokia iš tikrųjų yra ta "liaudies demokratija" Lenkijoje!

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs
Dar ne pilnai apsišvietęs.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto
JAV marinas patikrina pabėgėlius, kurie iš Tachen salų yra evakuojami į Formozą.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Sovietų užsienio reikalų ministeris V. M. Molotovas kalba Aukščiausiojo sovieto suvažiavime. Beveik visa Molotovo kalba buvo atkreipta prieš JAV, kurias jis išvadino agresorium.

Jei norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

Kiekvieną dieną ten rasite ir sekite "Classified" skelbimus, kasdien spausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje. Skelbimuose yra nurodytas laikas, darbo vieta arba ofisas, pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šiandien nerasite [illegible] darbo, rytoj [illegible] vietą, kur ji galėsite gauti. [illegible]

URMANAS

Medžiotojo patyrimai Sibire

ATSIMINIMAI IŠ CARO LAIKŲ

(Tęsinys)

O antra vertus, mes turėjome išmokti žiemą briedžius ir meškas medžioti. Korelinas ir jo du draugai medžiotojai imdavo medžioklėn rogutes sumedžiotiems žvėrims parvežti. Pirmą tos medžioklės dieną, kai nuo stovyklos nuvykom apie 20-30 mylių, Korelinas sušuko: "Briedis!" Mat, sniege buvo švieži, gilūs briedžio pėdsakai. Šunys nubėgo pėdsakais. Tais pėdsakais nuvykome ir mes medžiotojai ir netrukus išgirdome šunų skalijimą. Briedis buvo nubėgęs upės vaga. Tolumoje pamačiau juodą tašką. Pridėjęs prie akių žiūroną, aiškiai pamačiau didžiuliais ragais briedį, stovintį giliai sniege, o aplink jį lakstančius šunis. Kai šunys per arti prie briedžio priartėdavo, briedis kirsdavo priešakine koja. Jis priešakinėmis kojomis ginasi nuo priešų. Jo kojos smūgis toks stiprus, kad vienu juo gali užmušti net arklį. Žmogaus briedis bijo, bet kai būna sužeistas, tai tada žiauriai puola. Korelinas iššovė. Briedis pašoko visu savo kūnu pirmyn ir krito. Korelinas šunis atšaukė ir dar kartą iššovė, bet briedis nebekrustelėjo. Mes visi prie jo pribėgom. Tai buvo didžiulis briedis-patinas. Korelinas ir jo draugai medžiotojai tuojau pradėjo sumedžiotą briedį tvarkyti. Kai jie viską sutvarkė ir į rogutes pasikrovė, mes grįžome į stovyklą. Korelinas pusę briedžio mėsos atidavė virėjui, o kitą pusę pasiliko kelionei į Sajano kalnų kopas sabalų medžioti.

Vakare pas mus atėjo Korelinas. Aš paprašiau papasakoti mums, kodėl taip tragiškai namiškiai atsisveikina su išvykstančiais į taigą medžiotojais. Korelinas pradėjo pasakoti:

— Mūsų medžiotojai yra užsikrėtę biauriu čiabuvių kraujo keršto papročiu. Pagal tą paprotį, užmuštojo giminės privalo keršyti užmušėjui iki trečiosios kartos. Pas mus užmušimai dažnai įvyksta, būtent, susiginčijus dėl turto, vagysčių, meilės ar šiaip girtuokliaujant ar susipešus.

Taigoje yra patogiausia proga kraujo kerštą įvykdyti. Be to, taigos medžiotojai turi labai žiaurų paprotį: užtikę vagiant žvėrelius iš svetimo sklypo spąstų bei plaškių, vagį tuojau užmuša. O vogti taigos medžiotojai labai mėgsta, nes jie turi tą ydą paveldėję iš kalinių bei valkatų. Bet vagis taip pat nesnaudžia. Žinodamas kas jo laukia, jis stengiasi ir žvėrelių savininką užmušti. Tad vienas jų būtinai turi mirti. Kartais net abu miršta arba bent susižeidžia. Kadangi medžiotojai taigoje nei jokių vaistų nei medicinos pagalbos neturi, tai dažniausiai sužeistieji taip pat miršta.

Taip pat medžiotojai dažnai besivydami žvėris, per toli nuklysta, sušąla arba juos žvėrys sužeidžia. Jeigu medžiotojas persišaldo ir apserga, tai dažniausia miršta taigoje, arba kelionėje, arba, pagaliau, sugrįžęs namo. Jeigu medžiotojas vakare negrįžta į stovyklą, tai naktį jo ieškoti niekas neina. Kitą dieną giminės ar draugai eina negrįžusio ieškoti, bet toli vis tiek neina. Jeigu randa nebegyvą, į stovyklą jo neneša, o užkasa sniege ir pridengia medžių šakomis, kad šunys nesuėstų. Dažniausia valdžiai niekas nesiskundžia, vengdami tardymų ir teismų, o jeigu kas pasiskundžia, tai dėl stokos įrodymų nieko nelaimi. Pagaliau, jeigu įrodymų yra, kaltinamasis dažnai atsiperka. Štai kodėl medžiotojus namiškiai taip tragiškai į taigą išlydi. Jeigu medžiotojai taigoje žūsta, tuomet artelės seniūnas, artelei sugrįžus, balsiai praneša: "Ivanas Morozovas, Petras Nepomniuškinas, Luka Bezprozvanyj ir t.t. liepė ilgai gyventi". Po tokio seniūno pranešimo pasigirsta širdį veriantis artimųjų klyksmas, verksmas ir aimanavimas...

Užbaigęs pasakojimą, Korelinas išėjo. Aš ir Aleksas Černych nuėjome miegoti.

Kitą dieną tokia pat tvarka išvykome į taigą briedžių ir meškų medžioti. Dabar mes nuvykome labai toli, gal apie 40-50 mylių nuo stovyklos. Keliavome upės vaga. Šunys nubėgo į taigą ir netrukus pradėjo smarkiai skalyti. "Meška!" — sušuko Korelinas ir nubėgo į taigą. Mes visi bėgome jo įkandin. Ant upės kranto, gal už 100-200 metrų nuo upės vagos pamatėme sniege didelę rudos spalvos dėmę, kurią mūsų šunys draskė savo nagais ir skalijo. Korelinas ir du draugai pradėjo kirsti mietus, reikalingus meškai urve sumedžioti. Kai mietai buvo paruošti ir nusmailinti, Korelinas kirviu iškirto vidury dėmės nuo meškos kvėpavimo pavirtusį ledu sniegą, įbedė dalbą, užkabinęs urvo angos kraštą. Kitą dalbą taip pat įbedė iš priešingos pusės. Tokiu būdu urvo anga buvo užtverta. Korelinas išvalęs angą mietu, pradėjo badyti. Netrukus išgirdome meškos urzgimą ir pamatėme jos juodą snukį. Korelinas iššovė. Meška sumaurojo ir nuvirto. Korelinas elektros lempute apšvietė urvą ir pamatęs gulinčią mešką, dar kartą iššovė. Meška nekrutėjo. Korelinas liepė dalbas iš angos ištraukti. Vėliau prakirto angą tiek, kad žmogus lengvai galėjo įlįsti į urvą. Vienas medžiotojas su virve įlipo į urvą, užnėrė virvę ant meškos kaklo, mums liepė už virvės mešką traukti, o pats mešką stūmė. Po didelių pastangų meška buvo iš urvo ištraukta. Tai buvo didelis, rudas patinas, bet jau visai išdžiūvęs. Nors kumpiai valgiui netiko, bet juos labai mėgsta šunys, todėl Korelinas juos išpiovė ir parsivežė į stovyklą.

Dar keletą dienų pasitrankę slidėmis, pradėjome ruoštis pačiai pavojingiausiai kelionei. Netrukus turėjo atvykti tunguzai.

Kovo mėn. 14 d. atvyko tunguzai, o kovo mėn. 15 d. 8 val. ryte mes iškeliavome. Dienomis, su pertraukomis 1 val. užkandžiui ir poilsiui, eidavome, o naktimis prie laužo snausdavome arba palapinėje miegodavome. Penktos dienos vakare atvykome prie Sajano kalnų kopų. Ten susikūrėme laužą, pasistatėme palapinę ir ilsėjomės iki kitos dienos ryto. Sulaukę ryto, pasistiprinome ir palikę tunguzus prie palapinės, Korelinas su savo 2 draugais, aš ir Aleksas Černych, nuvykome į kopas sabalų medžioti. Kopose radome urvų, juos tinklais apsupome ir ties viena anga užkūrėme laužą, mėgindami dūmais sabalus iš urvų iškrapštyti. Per visą dieną tik vienas sabalas iš urvo išbėgo ir buvo sugautas. Antrą už tinklo užtvaros šunys gyvą pagavo, o trečią Korelinas nušovė. Viso per dieną vos sumedžiojome 3 sabalus. Vakare nutarėme medžiodami sabalus taigoje lėtai slinkti stovyklos kryptimi, nes bijojome audros.

Kitą dieną palikę sargybinį prie palapinės, mes visi 9 medžiotojai nuvykome vėl į taigą. Aš ir A. Černych tą dieną sumedžiojome 3 sabalus, o kiti medžiotojai sumedžiojo po 2-3 sabalus. Po 3 dienų pradėjome slinkti stovyklos link. Vieną dieną medžiojome, o kitą ėjome į stovyklą. Tris dienas pamedžioję ir tris dienas pažygiavę, nutarėme dar dieną pasilikti ir paskui jau skubėti į stovyklą. Balandžio mėn. 1 d. vos gyvi sugrįžome į stovyklą. Sabalus tvarkyti atidavėme Petrui. Tunguzams užmokėję sutartą sumą pinigų ir juos apdovanoję šautuvais, nuėjome miegoti. Pasilsėję ir išsimiegoję, nutarėme keliauti namo.

KARČIOS PASTABĖLĖS

Italijos ir Prancūzijos komunistai, lyg susitarę, savo spaudoj skaitytojams nusiskundė, kad jei jie aukomis komunistų spaudos neparems, tai ji turės suliesėti arba sustoti ėjusi.

Bereikalingas jų Maskvos paliepimu verkšlenimas: iki Kremliuj sėdės komunistų satrapai, jie savo bendrakeleivių nepamirš — kaip nepamiršo iki šiol. Tad ir ateity eis komunistinė spauda užsieniuose.

Vietiniai komunistai kartais taip pat padejuoja dėl lėšų stokos. Atsiranda, kas jiems duoda iš skaitytojų aukų, bet tai tik akių muilinimas, kvailesniems už juos pačius. Čia ir kitur tyčiomis praktikuojamas tas aukų rinkimas, kad nuslėpti tikrąjį pajamų šaltinį.

—o—

Lenkijos laivas "Narodowec" su žibalo kroviniu pateko į tautinės kinų vyriausybės rankas Formozoj. Tas laivas žibalą gabeno komunistų Kinijai. Iš to laivo įgulos 21 jūrininkas pasiprašė Formozos vyriausybės politinės globos, nes jie pasisakė nenorį grįžti Lenkijon. Dabar jau tie jūrininkai lenkai Amerikoj apgyvendinti. Jie visi kaip vienas stebisi Amerikos turtingu gyvenimu, kur darban net darbininkai važiuoja savais automobiliais. Juos stebina, kad jie gali apsigyventi kur nori ir iš jų jokių asmens dokumentų niekas nereikalauja. Juos labai nustebino Formozos kinų mandagus su jais apsiėjimas, ko jie Lenkijoj iš savų ir rusų komunistų pareigūnų per visą savo tarnybos metą nebuvo patyrę.

Įdomu, kad to laivo jūrininkų, kurie sutiko grįžti Lenkijon, kelionės išlaidas Lenkijon apmokėjo Švedijos raudonasis kryžius, nes Lenkijos vyriausybė atsisakė tai padaryti.

Tai tokie papročiai ir toks savais susirūpinimas sovietinamoj Lenkijoj.

—o—

SSSR pereitų metų degtinės gamyba pralenkė visus lūkesčius: numatytas planas įvykdytas su 180% kaupu!

Nenuostabu, nes SSSR degtinės galima pirkti net arbatinėse, o maisto tik kaip kur. Arbatinėse kartais net šilto vandens pritrūksta, o degtinės niekad. Aišku, valstybės iždui iš to tik nauda.

—o—

SSSR darbininkija nusikundė, kad krautuvėse sunku gauti pirkti odinės avalynės. "Pravda" pasiskubino pasiaiškinti, kad SSSR darbininkų uždarbiai tiek visų pakilo, kad jie dabar pajėgūs daugiau pirkti, tai visa ir... išperka.

Vargšai tie JAV darbo žmonės: jie čia nepajėgia visko išpirkti, nors ir perka viską kaip įmanydami.

Nėra ko čia stebėtis: JAV kapitalistų kraštas, o SSSR komunistų valdoma.

—o—

Atsakingi politikai pasisakė, kad Kinijos pasieniais Tachen salos strateginiu požiūriu bevertės, todėl jos neginamos nuo komunistinės Kinijos, ir salų gyventojai iš ten iškeliami, kurie to norės...

Hm, sakytume, kad šiais pašėlusiai įdomiais laikais gyventojų laisvė priklauso nuo jų gyvenamos žemės jos karo reikalams strateginės padėties.

Kai SSSR smurtu užėmė Pabaltijo valstybes, tai komunistų spauda pasisakė, kad taip ir reikėjo karo strategijos sumetimais padaryti. Gal dabar tos pačios strategijos sumetimais Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojai grūdžiami Sibiran...

Išvada — SSSR visur pirmauja.

—o—

Sovietinamos Lenkijos buvęs saugumo viceministras Rankowski, ir tos pačios ministerijos vieno departamento viršninkas Rožanski padėti kalėjiman. Lenkų komunistų spauda paskelbė, kad todėl jiedu ir kiti suimti, kad savo veikimu užbėgdavo kitoms įstaigoms už akių, save statė ypatingoj padėty ir nesiskaitė su komunistų partija bei savivaliavo, suimtuosius kankino.

Lenkijoj visų kalbama, kad be Maskvos žinios višta net kiaušinio Lenkjoj negali padėti. O jei jau padeda ji kiaušinį, tai jo negali nuslėpti nuo Maskvos vietininko Lenkijoje maršalo Rokossovskio. Maskva ir šis viską žino ir mato, kas Lenkijoj dedasi. Čia ir kyla abejonės, kaip tie suimti vyrai galėjo nusikalsti bet kuriais žygdarbiais, jei jie visa vykdė, kas jiems jų viršininkų buvo įsakyta, ir elgėsi pagal jiems duotus įgaliojimus ir nurodymus. Jų tiesioginiais viršininkais buvo Maskvos palaimintas trejetukas: Bierut, Minc ir Berman, o šie iš savo kišenės savo nosinėlės be Maskvos įsakymo nerįsta ištraukti.

Nuoseklumas reikalautų, kad pirmoj eilėj būtų suimti tikrieji viršininkai, o tik paskui jų įsakymų vykdytojai.

Būkim tikri, kad ir vyriausieji kaltininkai nusisuks sprandus, kaip štai nusisuko sprandą vienas vyriausių budelių Berija, o dabar jau krito galybė ir Stalino batlaižio daug galinčio Malenkovo.

Anot buvusio čekisto, dabar pabėgusio Čochlovo, seniau rusuose liaudis dainavo: Pabučiuok tu mane, o paskui aš tave, o tada mudu abudu pasibučiuosiva. O dabar dainuojama: Suimk tu mane, paskui aš tave, o tada mudu abudu susiimsiva.

Dainos galingos, o kartais jos pranašingos.

P. S. Prisiminkim, kad Lenkijoj suimtasis Rožanskis yra kilęs iš Vilniaus. Jo tikroji pavardė Goldberg ar Goldman. 1940—41 m., bolševikams Lietuvą okupavus, jis tarnavo Lietuvos saugume ir buvo vienas jos žymesnių čekistų. O Malenkovas yra vienas iš tų, kuris Lietuvai parako nesigailėjo. —a

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę. bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

NAUJIENŲ-UNITED PRESS Teleph

Mokyklos vaikai iš Tachen salos yra rikiuojami išvežimui į Formozą. Matosi nacionalistų vėliavos ir Chiang Kai-Shek paveikslas.

Studijų dienos Detroite

Š. m. vasario mėn. 19—20 d. d. Detroite vyksta Liet. Stud. Sąj. JAV centro valdybos rengiamos studijų dienos vid. vakarų studentams.

Registracija prasidės šeštadienį (II.19) 10:00 val. ryte St. Clemens Hall, 2950 25th St. (prie Michigan Ave. netoli Grand Blvd.). Ten pat 11:00 val. punktualiai prasideda paskaitos.

Vakare toje pačioje salėje vyksta vakaras ir pasilinksminimas. Programą atlieką studentiškos jėgos. Visi kviečiami dalyvauti.

Stud. dienų uždarymas bus sekmadienį (II.20) 1:00 val. po pietų International Institute, 111 E. Kirby (netoli Woodward).

Paskaitas skaitys dr. M. Žilinskienė, rašyt. V. Alantas, studentai Z. Rekašius ir L. Sabaliūnas.

Nakvynių reikalu kreiptis į Liudą Griškelytę, 6424 Ashbury Park, Detroit 28, Mich., tel. LU 2-0233.

"Naujienose" pasiskelbęs - - visus biznyje nustelbia

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, įvairių rūšių alyva, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GRovehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

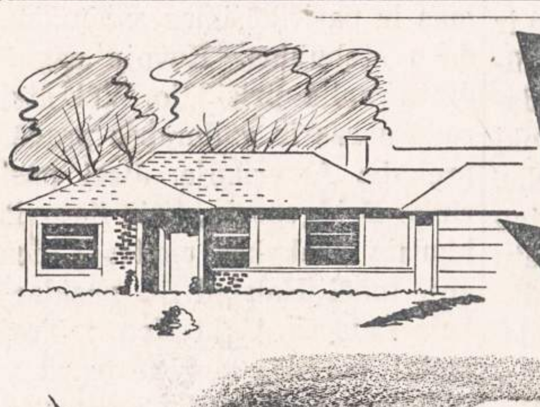

TAI OBALSIS, KURIS PER 50 METU DAUGELIUI SUTEIKĖ GERBUVĮ IR TURTĄ
50
PLANINGAS TAUPYMAS VISADA NEŠA GERUS DIVIDENDUS
1905 1955
MUTUAL Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION
JOHN J. KAZANAUSKAS, President
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Phone VI 7-7747
Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 val. po pietų, Ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiad. visai neatidaroma.

"Naujienose" galima gauti šias knygas

ĮVAIRIOS KNYGOS

Mykolas Šleževičius. Gyvenimas ir darbai. A. Rūko redaguota, žinomų visuomenininkų straipsniai. 342 pls., iliustruota, kietais viršeliais $5.00
Dan Kuraitis — Atsiminimai. 208 psl. $2.00
Juozas Švaistas — Petras Širvokas. Lietuvių pasakų motyvais. 228 psl. $2.75
Gyvieji numirėliai — Trijų veiksmų komedija. $1.00
Vargšas Tadas — Dviejų vaizdų komedija. 1952 m. Naujienų leidinys. Kaina $1.00
Audra giedroje. Trijų veiksmų komedija $1.00
Dr. P. Jonikas. Lietuvių kalbos istorija. Gražiai įrišta į kietus viršelius. 256 didesnio formato psl. $3.00
Dr. P. Jonikas, Gimtojo žodžio baruose. Bendrinės kalbos patarimai ir paaiškinimai. Chicago, 1952 m. $1.50
Vinco Kudirkos raštai. 488 psl., įrišta į kietus viršelius $5.00
Prosper Mérimée. Kolomba. Romanas. 222 psl. $2.25
W. S. Reymont. Kaimiečiai, I dalis. Romanas. 352 psl. $3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, II dalis. Romanas. 384 psl. $3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, III dalis. Romanas. 472 psl. $3.50
W. S. Reymont. Kaimiečiai, IV dalis. Romanas. 392 psl. $3.50
Jeronimas Cicėnas. Vilnius tarp audrų. 568 psl. $5.00
L. Pirandello. Pirmoji naktis. Novelės. 124 psl. $1.50
Lietuvių Archyvas. Bolševizmo metai. 438 psl. $3.00
Pulgis Andriušis. Anoj pusėj ežero. Lyrinės apysakos. 102 psl. $1.50
Vinco Kudirkos raštai. 488 psl. Kietais gražiais apdarais. $5.00
Francois Mauriac, 1952 m. Nobelio premijos laureatas. Gimdytoja. Romanas. 134 psl. $1.75
Francois Mauriac. Gyvačių lizdas. Romanas. 282 psl. $2.00
Juozas Grušas. Pabučiavimas. Novelės. 156 psl. $1.50
Adomas Mickevičius — Konradas Valenrodas. Istorinė apysaka. 98 psl. $1.50
Casey Deveikis—The Eager Beave Regiment. 410 psl., didelio formato, gražiuose viršeliuose. $7.50
Antanas Škėma — Šventoji Inga. Novelės. 226 psl. $2.50
P. Kesiunas — Tarp žalsvų palapinių. Romanas. 292 psl. $3.00
Česlovas Grincevičius — Vidurnakčio vargonai. Neįtikėtinos istorijos. 134 psl. $1.50
August Gailit — Tomas Nipernadis. Pagarsėjusio estų rašytojo romanas. 316 psl. $2.50
Povilas Gaučys — Pietų kryžiaus padangėje. Pietų Amerikos žymesniųjų rašytojų novelių rinkinys. 480 psl. $4.50
R. Spalis — Gatvės berniuko nuotykiai. Apysaka jaunimui ir senimui. 508 psl., gražiai įrišta. $5.00
R. Spalis — Didžiosios atgailos. Novelės. 354 psl. $3.50
Ignas Šeinius — Raudonasis tvanas. 328 psl. $3.50
Ignas Šeinius—Kuprelis. 162 psl. Gražiai įrišta $2.00
Jurgis Savickas — Šventoji Lietuva. Romanas. 248 puslapių, gražiai įrišta. $3.00
Vytautas Alantas — Pragaro pošvaistės. Romanas. 434 psl., gražiai įrišta. $3.50
J. Petruitis -- Laisvę ginant. Atsiminimai iš kovų su bolševikais ir bermontininkais. 200 psl. $2.00
Frank Lavinskas ir A. J. Banišauskas — Angliakasių atsiminimai. Trys dalys vienoje knygoje. Viso 528 pusl. $2.00
B. Stundžia — Buriavimas ir jūrininkystė. Daug naudingų nurodymų vandens sporto mėgėjams. 126 pusl. $2.00
Šatrijos Ragana — Sename dvare. Apysaka. III leidimas. 176 psl. $2.00
Axel Munthe—San Michele knyga, I dalis, 328 pusl. Parduodama tik kartu su II-ja dalimi. $2.50
Axel Munthe—San Michele knyga, II dalis, 312 pusl. Parduodama ir atskirai. $2.50
Upton Sinclair — Raistas. Pagarsėjusi amerikiečio rašytojo apysaka apie lietuvių gyvenimą. 356 puslapių $1.00
Anicetas Simutis — Pasaulio Lietuvių Žinynas. Informacijų apie viso pasaulio lietuvius, jų organizacijas ir profesionalus bei biznierius knyga. 366 puslapių $5.00
P. Abelkis — Žemaičių Krikštas. Istorinis romanas. 422 psl. $3.50
Marius Katiliškis — Užuovėja. Apysakų romanas. 362 psl. $3.50
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. I dalis. 172 psl. $2.20
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. II dalis. 225 psl. $2.60
Nelė Mazalaitė — Mėnuo, vadinamas medaus. Romanas. 220 psl. $2.50
Liudas Dovydėnas — Per Klausučių Ūlytėlę. Apysaka. 176 psl. $2.20
L. Zeikaus "Laiptai į Tolumas". Romanas. 241 psl. $2.50
P. Jurkus "Pavasaris prie Vardųvos". Pasakojimas. 175 psl. $2.50
L. Tolstojaus "Anna Karenina" I ir II dalis. Romanas. 437 psl. $4.00
A. Landsbergio "Kelionė". Premijuotas romanas. 259 psl. $2.50
St. Būdavo "Uždraustas stebūklas". Romanas. 246 psl. $2.60
N. Gogol "Mirusios sielos". M. Miškinio vertimas. 290 psl. $3.25
Vydūno "Prabočių šešėliai". 1954m. leidinys. 182 psl. $2.50
M. Springborn "Paskutinis prūsų sukilėlis". Romanas. 197 psl. $2.00
Dr. J. Balys. Lietuvių Tautosakos skaitymai, I-ji dalis. Išleido Patria" $3.00
Jurgis Savickis. Raudoni batukai 134 psl. $1.50
Landsbergis-Mekai — Lėtas. Antroji proza. Gabija, 1951 m. $1.25
Jonas Balys. Tautosakos Lobynas, I-II dalis $3.00
A. Vilainis. Žemaičių Žemėje. Reportažai iš kelionių Lietuvoje. Chicago. 1952 m., 112 psl. $1.50
Jurgis Gliauda. Namai ant Smėlio. Chicago. 1952 m. 221 ps $2.00
J. Gliauda. Gęstanti saulė. Metmenys. 218 psl. $2.00
Juozas Grišmanauskas Tolimieji Kvadratai, New York 1952 m. 192 psl. $2.00
Žvejo įdomūs pasakojimai iš bolševikų okupuotos Lietuvos.
Andrius Mironas, 40 populiarių dainų. Šlagerių tekstai, dainuoti su šokių orkestrais. .... Kaina 75c.
M. Gudelis. Lietuviai gynė savo miškus. Įdomiai aprašytos kovos 1905 Suvalkijoje su caro valdžios paskirtais miškininkais $2.00
Dr. K. Grinius. Atsiminimai ir mintys. Daug įdomios medžiagos iš d-ro K. Griniaus gyvenimo dar caristinėje Lietuvoje $2.00
Nelė Mazalaitė Gintariniai vartai $2.00
A. Garmus, Nemuno pakrantėmis. Atsiminimai iš senos caristinės Lietuvos prie Nemuno $1.25
Juozas Švaistas. Paskutinį kartą tave klausiu. Romanas Liūdo Vismanto laida $1.50
P. Tulpė. Kalnų dvasia Freiburgas, 1946 m. 206 psl. $1.50
P. Tulpė. Tilto sargas. P. Abelkio leidykla, 151 psl. $1.50
Arthur Koestler. Nulis ir begalybė. Romanas. Tuebingen, 1948, $1.25
A. Vaičiūlaitis. Kur Bakužė Samanota $2.00
A. Vaičiulaitis. Valentina $2.00
A. Lalis lietuviškai angliškas ir angliškai lietuviškas žodynas. Minkštais aptaisais $12.00
Tas pats kietais aptaisais $14.00
Vilius Pėteraitis. Lietuviškai angliškas žodynas. 580 psl Kietais apdarais $5.00
V. Petraitis. Lietuviškai angliškas žodynas. 418 psl. Kiet. apdar. $2.00
Vilius Peteraitis. Mažasis lietuviškai angliškas žodynas, 418 psl., kietais apdarais $2.00
Lietuvių Kalbos Vadovas. Tartis, rašyba, kirčiavimas, kalbos dalyai, žodynas 1950 m. $1.50
Alg. Margeris. Čikagos Šešėliai. Amerikos tikrovės vaizdai, 1952 m. 116 puslapių $3.00
Alg. Margeris — Šliuptarniai, Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo laikų istorinis romanas. 652 psl., įrištas $3.00
Vytis spalvotas didelio formato 50c
Alg. Margeris — Širdies Rūmai. Romanas. 450 psl. $4.00
Paer Lagerkvist. Barabas, (1951 metais Nobelio premiją laimėjusi knyga), 212 psl. Kaina $2.25
Žemaitės raštai. Karės metu. Lietuvos Šelpimo Fondo leidinys, So. Boston, Mass. "Keleivio" spauda. 1917 m., 126 psl. $1.00
Jonas Gailius. Kartuvės. Išleido "Rūta" 104 psl. $1.00
Guy De Maupassant. Moters širdis. Romanas. 268 psl. $2.60
Maupassant — Karoliai. 228 psl. $2.50
L. Dovydėnas—Broliai Domeikos 260 psl. Premijuotas romanas $2.50
I. Simonaitytė — Aukštųjų Šimonių Likimas. 438 psl. premijuotas romanas $3.50
Roman Rolland — Petras ir Liucija, 112 psl. romanas. Autorius yra Nobelio premijos laureatas. $1.20
Lazdynų Pelėda — Motulė Paviliojo. Iliustruota, 43 psl. $0.60
Dr. J. Basanavičius — Lietuviškos Pasakos, I dalis, 280 psl., gražiai įrišta $3.00
Dr. J. Basanavičius — Iš gyvenimo vėlių bei velnių. 388 puslapių, gražiai įrišta. $3.50
Juozas Švaistas — Aukso Kirvis 224 psl. Lietuvių pasakų motyvais $2.50
Kazys Borūta — Baltaragio Malūnas 256 psl. iliustruota apys. $2.50
J. Baltrušaitis. Lithuanian Folk Art. 248 psl., 80 iliustracijų, didelio formato $2.00
T. J. Vizgirda. Vilnius The Capital of Lithuania. 190 psl., iliustruota, didelio formato $2.00
Vydūnas. Tauresnio žmoniškumo užtekėjimas. 52 psl. .... 25c.
Vydūnas. Gyvenimas Prūsų Lietuvoje. 47 psl. .... 25c.
J. Petruitis. Kaip jie mus sušaudė. 221 psl. $1.80
J. Švaistas. Eldorado. Apysakaitės ir vaizdeliai. 150 psl., įrišta ... $1.80
A. Maceina. Jobo drama. Žmogiškosios buities apmąstymas. 240 psl. $1.80
Aloyzas Baronas. Debesys plaukia pažemiu. Romanas. 224 psl. $2.50
K. Barėnas. Giedra visad grįžta. Novelės. 215 psl., įrišta $3.00
F. M. Dostojevskis. Nusikaltimas ir bausmė. I dalis. Romanas. 301 psl. $3.00
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė", II dalis. 258 psl. $2.50
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė", III dalis. 300 psl. $3.00
H. Lukaševičius. Likimo žaismas. Romanas. 231 psl. $2.50
Dr. S. Biežis. Būkite sveiki. 188 psl. $2.00
Dr. A. L. Graičiūnas. Sveikata. 40 psl. $2.00
D. P. Chantepie de la Saussaye. Tikėjimų istorija $10.00
Didysis Sapnininkas. Sapnų reikšmių paaiškinimai. 186 psl. $1.50
J. Grabau-Grabauskas. Kelias į pasisekimą. 146 psl. $2.00
J. Jasmin. A Kiss in the Dark. Short stories (vertimas iš lietuvių kalbos). 150 psl. $2.00. Įrišta $3.00
Halina Mačiulytė-Daugirdienė. Taupioji virėja. 290 valgių receptų. Įvairūs paaiškinimai apie valgio gaminimą. $2.00
A. F. Wells. Spaudai parengė Fr. Šulaitis "Kaip pasiruošti JAV pilietybei". 32 psl. .... 60c.
C. Jurgėlos "History of the Lithuanian Nation". 544 psl. Kiet. apd. $5.00

Visas čia išvardintas knygas galima pirkti asmeniškai "NAUJIENŲ" Administracijoje, 1739 So. Halsted Street, Chicagos 8, Ill. arba užsisakyti paštu, prisiunčiant money orderį arba čekį užsakomų knygų sumai pridėjus po 10 centų už kiekvieną knygą persiuntimo išlaidoms. Money orderius arba čekius reikia siųsti šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

HAVING THE WORST TIME OF THEIR LIVES

By all odds, the young years should be the best. By all traffic statistics, they're the worst.

The facts: young people—15 to 25—*have, proportionately, more accidents, kill more people, are themselves killed and crippled more than any other age group up to 65.*

This is a national tragedy that the youngsters can do most to erase.

How? By matching grown-up activities with grown-up attitudes. By learning early to be expert drivers. By policing their own. By making known to "cowboys" that show-off driving is resented, not [illegible].

Level-headed you[illegible] ma-jority—are doi[illegible] a-munities.

An official public service message prepared by The Advertising Council in cooperation with the National Safety Council.

DRIVE CAREFULLY
THE LIFE YOU SAVE MAY BE YOUR OWN

Contributed by
NAUJIENOS
Naujienos — 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Klausykit radiją šį vakarą iš galingos WGES stoties (5000 watts) 1390 kil.

Užgirsite naujos muzikos ir naujų dainų. Dainuos Trys Meilytės: Vanda, Irena ir Kristina. Pradžia lygiai 8 valandą vakaro. Povilo Šaltimiero jau 19 metų vedamas radijas.

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų

$19.95 ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

PRANEŠIMAS

Nauji 1955 m. modeliai dabar krautuvėj

NAMŲ REIKMENYS — ŠALDYTUVAI — SKALBIAMOS MAŠINOS — PEČIAI — TELEVIZIJOS — DŽIOVITUVAI

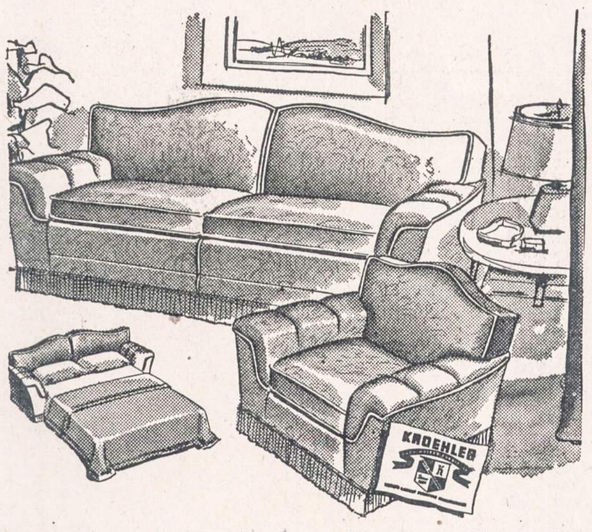

Visų žymiausių firmų rakandai — Kroehler, Pullman, Simmons, Lloyds, Douglas, Bigelow, Lees, Basset, Hoover, Thor, Maytag, Universal, Tapan, Frigidaire, Gen. Electric, Philco, Crosley, Admiral ant parodos.

● LABAI DIDELĖ NUOLAIDA UŽ SENUOSIUS DAIKTUS ● NIEKO NEREIKIA ĮMOKĖTI ●

JOS. F. BUDRIK
3241 South Halsted Street
Telef.: CALUMET 5-7237

Atdara sekmadienį nuo 11 iki 5 val. Pirmad. ir ketvirtad. vakarais.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

KARVELIO PREKYBOS NAMAI

Lietuvoje nebuvo miestelio, kuris nebūtų žinojęs apie Karvelio Prekybos Namus. Jono Karvelio prekyba buvo garsi ir sėkminga. Tačiau sakoma, kad nieko nėra amžino: pasaulyje viskas keičiasi — valdžios, turtai ir idėjos. Laikas padaro stačiai netikėtinų dalykų: turtuoliai pasidaro vargšais, karaliai netenka sostų ir

Na, ir kas galėjo tikėtis, kad mes atvyksime į Ameriką? Argi nebuvo gera gyventi savo tėvynėje? Tai nepramatė ir geriausi aiškiaregiai. Taip niekas negalėjo tikėtis, kad žymus prekybininkas Jonas Karvelis, kuris turėjo savo prekybos įmones — Kaune, Klaipėdoje, Telšiuose ir Vilniuje, vieną dieną pasidarytų beturtis ir dar liaudies priešas? Tai turėjo įvykti didelė katastrofa. Ir tokia padėtis pasidarė Lietuvoje, sovietų kariuomenei okupavus mūsų kraštą. Vienu svetimųjų įsakymu buvo nusavinta viskas, kas per 20 metų buvo organizuota, užgyventa ir sutaupyta. Laimei, kad pats J. Karvelis išvengė Sibiro.

Dabar jisai su šeima gyvena Amerikoje, Chicagos lietuvių tarpe, ir vėl kuriasi Bridgeporte.

Prekybininku reikia gimti

Reikia turėti įgimto gabumo ir noro prekiauti. Prekiauti, nežiūrint sąlygų ir sunkumo, kaip daro žydų tautybės žmonės. Tokį palinkimą turi ir Jonas Karvelis, jau iš jaunystės dienų. Jisai jau Pirmojo Pasaulinio karo metu pradėjo prekiauti knygomis, laikraščiais ir kitos rūšies spauda. Knygas pirkdavo Vilniuje ir vežiodavo po kaimus platinti. Vokiečiai tai draudė daryti. Reikėjo saugotis ir daug pavargti. Tačiau jau tuomet J. Karvelis pradėjo svajoti, kad po karo galėtų įsigyti savo knygyną ir laisvai verstis knygų pardavinėjimu. Treji metai davė daug praktikos ir svajonių, kurios greitai pavirto priešingu tikslu.

Lietuva skelbiama nepriklausoma ir savanoriai

Greitai jaunuolio prekybininko svajonės pavirto mokslu. Atsišaukimai ragino stoti savanoriais ir ginti savo tėvynę. Dabar reikėjo pamiršti prekybą ir griebtis ginklo. Todėl greitai J. Karvelis išvyko savanoriu į kariuomenę. Tenai dirbo įvairų darbą trejus metus.

Priešai buvo sumušti ir tėvynė apginta. Paskui vėl prasidėjo taikos metai. Prekyba buvo svetimtaučių rankose. Dabar J. Karvelis vėl pradeda svajoti apie organizavimą prekybos. Stoja tarnauti kitų vedamoje prekyboje. Vėliau pasidaro pusininku, o po kurio laiko išperka kito dalį ir vienas rizikuoja vesti didelę prekybą Kaune. Čia jam šypteli laimė. Prekyba plėtėsi, augo ir didėjo. Ir po kelerių metų J. Karvelis jau darė milijoninę apyvartą, turėjo daug prekių ir turto. Turėjo apie 100 tarnautojų, sandėlius, o prekes gaudavo vagonais. Prekyba gerai vystėsi ir plėtėsi po visą Lietuvą.

Trys milijonai litų vertės nusavinta turto

Kelerių metų sėkminga prekyba išsiplėtė, ir jau turėta keturiuose miestuose savi skyriai. Tačiau, atėjus sovietams į Lietuvą, viskas buvo atimta. Tuomet, nusavinant J. Karvelio prekybą, buvo rasta apie 3 milijonai vertės turto. Paskui sovietams pasitraukus iš Lietuvos ir vokiečiams ją okupavus, J. Karvelis vėl pradėjo organizuoti prekybą. Ir, reikia pasakyti, kad darbas jam sekėsi. Karo laiku sunku buvo gauti prekių, bet gyventi buvo galima. Tačiau pora metų greit praėjo ir vėl reikėjo atsidurti Austrijoje, kaip ir kitiems savo tautiečiams, tremtyje.

Jonas Karvelis jau kuriasi Chicagoje

Pradžia ir jam buvo sunki. Dirbo tiktai vienas. Reikėjo išlaikyti šeimą. Tačiau įgytas patyrimas ir pasitikėjimas savimi padaro stebuklus. Kovoje užgrūdinta valia prisidėjo. Vėl atsirado noras ir galimybės pradėti prekybą Amerikoje. Jisai pasirinko Bridgeportą, kaip lietuviškiausią prekybos centrą Chicagoj, todėl Halsted St. pasidarė, kaip Laisvės Alėja Kaune. Treji metai parodė, kad neapsiriko.

Dabar J. Karvelis prekiauja: visa lietuviška literatūra, gaidomis, lietuviškomis plokštelėmis, gintaro dirbiniais, rašomosiomis mašinėlėmis, rankdarbiais, medžio ir odos dirbiniais, foto aparatais, muzikos instrumentais, siuvamomis mašinomis, šveicariškais laikrodžiais, žiedais ir kitais daiktais. Žodžiu, prekyba vystosi normaliai ir patenkinamai. Jisai turi daug pažįstamų žmonių iš Lietuvos ir tremties gyvenimo metų. Ir Amerikoje jau įsigijo šimtus žmonių, kuriems sąžiningai patarnavo. Dabar J. Karvelio prekybos įmonėj dirba ir buvęs Lietuvos operos solistas Aleksandras Kutkus.

Lietuviška muzika plokštelėse

Reikia pažymėti, kad pats prekybininkas Jonas Karvelis yra didelis muzikos mėgėjas. Jisai lankosi bemaž visuose Chicagoje parengimuose. Neseniai išleido ir lietuviškų plokštelių rinkinį: Chicagos vyrų choro dainas, Pr. Bičkienės, St. Liepos, Radzevičiūtės, Jonuškaitės ir kitų. Nors plokštelių sritis nėra pelninga, nes leidžiami maži kiekiai, bet J. Karvelis tai padarė lietuviškos dainos labui. Tačiau jisai neapsivylė: lietuviai jau baigia išpirkti visus išleistus dainos albumus. Juk niekas žmogų taip nepaguodžia, kaip graži lietuviška daina.

Šalpos ir labdaros darbai

Lietuvoje, kai prekybos balansas buvo didelis, J. Karvelio Prekybos Namai nebuvo kurti šalpos ir labdaros reikalams. Buvo duodamos pašalpos ir stipendijos mokslo siekiančiam jaunimui. Ypač buvo sušelpta prieglaudos ir kitos įstaigos, reikalingos pagalbos. Karo metu buvo sušelpta apie 10 šeimų, kurias tvarkė Savišalpinės Pagalbos Komitetas. Dabar J. Karvelis paremia Vasario 16 gimnazijos rūmų išpirkimą, moksleivių išlaikymą ir ligonius Vokietijoje ir Austrijoje. Pats priklauso įvairioms šalpos organizacijoms ir paremia jas pinigais ir daiktais. **A. Gintneris**

BANKETAS DALEY PAGERBTI

Daley pagerbimo banketas įvyks Lietuvių Auditorijoj, didžiojoj svetainėj, vasario 16 d., 6 v. v. Svečių priėmimo komisijon įeina: E. Mikužis, D. Kamm, G. Priebis, H. Gudauskas, Ph. Kumskis, H. Vilkelis, M. Barniškis.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Žemaičių Kultūros Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 16 d., Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St., Chicago, 7:30 val. vak. Nariai prašomi dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų. apsvarstyti.
—Nellie Wilcop, nut. rašt.

Mykolas Genotis
2004 So. Allport Ave.

Mirė 1955 metų vasario mėn. 13 dieną, 7:30 val. vakare, sulaukęs 29 metų amžiaus.

Gimęs Chicago, Illinois.

Paliko nuliūdę: žmona Irene (pagal tėvus Liepis), motina Constance Kaminskis, patėvis Antanas Kaminskis, brolis Albert, sesuo Genevieve Mikalauskas, švogeris Pransiškus ir jų šeima; du dėdės: Jonas Grigas ir Juozapas Sadauskas, uošvis Ignacas Liepis, švogeris Stanislovas Liepis, jo žmona Evelyn ir jų šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lituanica Ave.

Ketvirtadienį, vasario 17 d., 9 val. ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Mykolo Genotis giminės, draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Motina, Patėvis, Brolis, Sesuo, Švogeriai, Dėdės ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas M. Phillips. Tel.: YArds 7-3401.

JOHN B. BRENZA
gyveno 112 So. Michigan Ave.

Mirė 1955 metų vasario 11 dieną, 8:30 valandą ryto, sulaukęs pusės amžiaus.

Paliko nuliūdę: seserys Mary ir Cecilia; broliai Dr. Sylvester A. ir Julius C.; brolienė Gertrude, sesers sūnus William ir kiti giminės, draugai bei pažįstamieji.

Kūnas pašarvotas Stepono Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69th St.

Trečiadienį, vasario 16 dieną, 9:00 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Aušros Vartų Parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Pagal velionies valią, jei kas norėtų siųsti gėlių, vietoje jų siųskite auką Lietuvių Senelių prieglaudai (Holy Family Villa, Orland Park, Ill.).

Visi a. a. John B. Brenzos giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

SESERYS, BROLIAI IR GIMINĖS.

Laidotuvių direktorius Steponas Lackawicz. Tel. REpublic 7-1213.

LOVEIKIS — Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

URBA — Gėles Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

(Tęsinys iš 3-čio pusl.)

Kokios moralės paramos jūs reikalaujate iš visuomenės, man neaišku. Visuomenė ruošia minėjimus, konkursus, koncertus, aukšto meninio lygio vaidinimus, organizacijų susirinkimus ir kitą. Prisiminkime, kad ir artimiausios praeities Jono Jablonskio paminėjimą, kurį ruošė ne tik įvairios kultūrinės organizacijos, bet ir studentija. Na, manau, čia tai jau jaunimo kuždėte kuždės, todėl ir atsisėdau į paskutines eiles, kad jais galėčiau pasigrožėti. Deja, prasidėjus minėjimui, gal pora jaunuolių tesimatė, ir tie turėjo tam tikrų pareigų, o visi kiti jau pagyvenę ir pražilę vyresniosios kartos senieji ir naujieji ateiviai, tarp kurių daugumą sudarė mokytojai, rašytojai ir profesoriai, kurie panašiuose minėjimuose tik atskirų nuotrupų ką naujesnio išgirsta, nes jie per metų eiles tą patį yra kartoję mokyklose savo mokiniams ir paminėjimuose visuomenei. Tačiau tų, kuriems tie paminėjimai turėtų ką nors naujo duoti, nesimato. Po valandos salė gerokai papilnėjo, ir tada pamačiau keletą 15—20 metų amžiaus mergaičių ir vieną pradžios mokyklos berniuką.

— Tai jaunimo "gausumas"! — garsiai pagalvojau.

— Nereik nusiminti: matytis pažanga. Vinco Krėvės minėjime, atrodo, jo visai nebuvo... O gal ... nuo senimo jie nebeatskiriami, kad negalima jų bepastebėti, — skaudžiai nusišypsojo kaimynas.

Mielas jaunime! Kodėl jūsų tik retas teateinante? Kodėl jūs skaudinate širdis tiems, kurie ieško jūsų, norėdami jums perduoti savo patyrimus ir surinktus per metų eiles mokslo lobius? Kodėl?... Argi tokie dalykai yra atnešami į kiekvieno namus? Pagaliau, yra spausdinami laikraščiai, knygos, žurnalai, dėl kurių anų laikų pionieriai studentai kovojo, padedami knygnešių, nesibijodami nei Sibiro, nei kalėjimų, bet jūs, ar juos užsisakote, ar perkate, nors tikriausiai be angliško laikraščio ar romano neapsieinate?

Esu iš jūsų girdėjusi nusiskundimų, kad lietuviški susirinkimai ir pramogos neįdomūs, kad laikraščiai ir knygos neatitinką jūsų skonį bei reikalavimus, kad esą, atsilikę nuo kultūros... Jei senimas nesupranta jūsų norų ir troškimų, kodėl tylite, kodėl neinate su nauja šviesa ir naujomis idėjomis į visuomenę, kaip kad darė mūsų pionieriai ir nepriklausomos Lietuvos studentai? Yra daugybė tų "kodėl", tik gerai pagalvokite ir atsakymus rasite patys. Pagaliau visuomenę kamuoja ir tas vadinamasis jūsų nutautėjimas, t. y. savos kalbos išsižadėjimas. Nors daugelis tvirtina, kad mūsų jaunimui nutautėjimo sąlygos šiame krašte labai lengvos, tačiau aš su tuo jokiu būdu negaliu sutikti, turėdama pavyzdžiais mūsų caro laikų studentus. Taip pat iš daugelio esu girdėjusi, jog svetimą kalbą lengva pamiršti (tai esu ir pati patyrusi), bet gimtosios kalbos niekas nepamiršta niekados. Na, o šios šalies jaunimui ji yra lengviausia išlaikyti: ją girdime namuose, bažnyčiose, radijo valandėlėse, nekalbant jau apie įvairius susirinkimus ir parengimus, o taip pat turime savąją lietuvišką spaudą. Todėl tenepyksta tie, kurie vengia lietuviškos visuomenės ir gėdinasi tėvų kalbos, jei juos palyginsiu su vėjo blaškomais pelais.

Materialiu atžvilgiu JAV lietuvis studentas, palyginus su mano anksčiau minėtais studentais, stovi geriausiai. Jo tėvai, palyginus su Lietuvos ūkininkais ir darbininkais, yra dešimteriopai pajėgesni pasirūpinti savo vaikų likimu. Be to, JAV studentai daugumoje gyvena pas tėvus, turi gerą butą, drabužį ir sotų maistą, na, ir cento jam netrūksta. O gabieji dar gauna stipendijas. Pagaliau, atostogų metu jam lengva užsidirbti ir pinigo, o tokių progų mūsų nepriklausomos Lietuvos studentas neturėjo, todėl, nenorėdamas būti savo namiškiams našta, vasaros metu dirbdavo visus ūkio darbus.

Mielas lietuvi studente, įsigilink daugiau į save ir pasisemk stiprybės iš mūsų anksčiau minėtųjų grupių studentų. Paties nugalėti trūkumai ir kliūtys daro gyvenimą įdomesnį ir prasmingesnį. Sekdamas mūsų pionieriais, semsi žvaigždes ir liksi nemirštamu Lietuvos istorijoje. Kuo mažiausiai tikėkis iš kitų ir kuo daugiausiai duok pats. Taip pat nevenk nė vienos progos, kur galėtumei pažinti savo kraštą, jo žmones ir didvyrius.

Gal kas iš šio mano straipsnio padarys išvadą, kad nereikia JAV studijuojančio jaunimo šelpti. Ne, to aš nesiūlau. Kiekviena auka geriems tikslams yra kilni, tačiau aukotojai privalo žinoti, kam jie aukoja, bendrauti ir matyti savo tarpe tuos būsimuosius nepriklausomos Lietuvos švietėjus. Jei jų iš viso niekur tarp savųjų nesimato, tai labai galima suabejoti ir jų ateities tautai bei visuomenei darbų produktingumu. Tie, kurie gėdinasi savo kalbos, vengia savo tautiečių ir spaudos užsienyje, vargiai galės būti gerais būsimos nepriklausomos tėvynės darbuotojais ir sūnumis.

Lietuviškasis seminaras

Pramatytoji Bostono — Brocktono studentų santariečių rengiamo Lietuviškojo Seminaro vasario 26 d. sesija neįvyks. Kovo 13 d. 3:30 val. Taut. Namuose apie "Lietuvio asmenybės bruožus" skaitys Harvardo universitete studijuojąs ir dėstąs Vyt. Kavolis.

Kovo 20 . apie "Lietuvių kovas dėl kultūros" skaitys žymusis mūsų kultūros istorikas prof. Vaclovas Biržiška.

Tolimesnės seminaro paskaitos vyks kovo 27 d., balandžio 2 d. (šeštadienį), balandžio 24 d. Paskaitininkais numatyti Alg. Gureckas, dr. J. Girnius ir Algirdas Landsbergis.

Kitos jaunimo organizacijos prašomos paminėtomis dienomis susimaišo pasaulio tautos.

Bostono — Brocktono studentai santariečiai

Naujas būdas žmonėms varginti

Sovietų Sąjungos komunistų partijos generalinis sekretorius Chruščiovas sugalvojo naują būdą žmonėms varginti, ypač jaunimui. Sugalvojo vadinamuosius plėšinius. Apie juos dabar daug ir rėkauja visoje Sovietų Sąjungoje. Pasvarstykim, ko tie plėšiniai verti.

Visi gerai žinome, koks yra platus Sibiras. O ne tik platus, bet ir dykas, tuščias, menkai apgyventas. Kodėl? Todėl, kad ten žiemos labai ilgos, šaltos ir gilios, o vasaros trumpos, vietomis karštos ir sausos. Dėl tokio sunkaus klimato ten ir gyventojų nedaug. O žemių yra ir gerų, bet joms išnaudoti reikia ypatingų sąlygų. Tų sąlygų Sibire nėra.

Chruščiovas užsimanė plėšti Sibire dirvonus ir pradėti ten naują sėją. Girdi, būsią daug naudos, tiek ir tiek milijonų centnerių javo prisidėsią, dėl to pakilsiąs ir žmonių gerbūvis. Pilnai laikraščiai kvietimų ir raginimų, šaukiančių jaunimą atsiliepti į vadinamosios "Didžiosios Tėvynės" balsą, pasiaukoti ir vykti Sibiro dirvonus plėšti, "matuškai Rosijai" tuščių aruodų pripildyti.

Tas rusų Chruščiovo ir lietuviškųjų jo pakalikų kvietimas būtų juokingas, jei nebūtų drauge ir liūdnas, pražūtingas mūsų jaunimui.

Turime žinoti, kad Rusijoje, o ypač visuose dabar bolševikų valdomuose Europos kraštuose iki bolševikų atėjimo žemės ūkis klestėti klestėjo. Tokia Ukraina, Vengrija, Rumunija, Lietuva ir kiti kraštai grūdus ir kitas ūkiškas gėrybes gausiai eksportuodavo į kitus kraštus, o dabar patys jų neužtenka. Kodėl? Juk žmonių maža padaugėja, o žemė visur ta pati tebėra.

Taip. žemė visur ta pati, bet valdžia ne ta, ir valdžios sugebėjimai ne tie. Jei ūkininkai laisvai, kaip kitąsyk, galėtų savo žemę dirbti ir savo žemės vaisiais naudotis, tai ir be Sibiro plėšinių visko užtektų. Bet Chruščiovo galva kitaip planuoja.

Turime žinoti, kad seniai dirbama ir išbandyta žemė naudingiau už nežinomus plėšinius. Mūsų, Lietuvos, žemė išbandyta ir pakankamai derlinga. Žmonių Lietuvoje nėra per daug. Neužtenka jų savai žemelei įveikti. Tai kuriam galui Lietuvos jaunimas šaukiamas ir verčiamas vykti į Sibirą plėšinio plėšti?

Bolševikų valdžiai visai nesvarbu, kad per vienuoliką metų bolševikų skurdinta Lietuva dar labiau nuskurs. Rusams svarbu tolimam Sibire įtaisyti aruodus, kuriuos netaip greit galėtų sunaikinti būsimasis karas. O to karo bolševikai nesirūpina išvengti.

Ir dar kas rūpi bolševikų valdžiai ir kompartijai! Jai rūpi ko daugiau jaunimo suimti į savo rankas, ko daugiau išvežti jo iš gimtojo krašto. Savas kraštas, savi namai ir savi žmonės žadina jaunimą mylėti savo kraštą, gimtuosius namus ir savo žmonės, o tokia meilė bolševikams nepatinka. To neužmirškime.

—E.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

GASO LEIDIMUS TURINTIESIEMS

PATARIAMA PASINAUDOTI SIEGLER PEČIAIS

VISI SIEGLER PEČIAI GAZO CO. INSPEKCIJOS BUS UŽTIKRINTAI PRIPAŽINTI

SIEGLER pečiai yra pilnai automatiški. Porcelano emalius visam gyvenimui. Padaryti iš stipraus špižiaus. Viskas pilnai įrengta. Nereikia jokių priedų. Turi Honeywell kontrolę. Įrengtos dumplės. Šeši modeliai, kurie apšildo nuo 1 iki 6 kambarių. Turime baltą virtuvinį stilių.

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY

2876 West Cermak Rd. BIshop 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia **NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ.** Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.

Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVENUE — JOHN PAKEL, Prezidentas — Telef.: GRovehill 6-7575

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M. Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutarti.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Penktadieniais nuo 6 iki 8 vakaro.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 prieš piet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 val. ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštad. 10-2 ir trečiad. tik nuo 10-12.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šešt. tik 3-5.
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šešt. 11-1 ir 2-4, šeštadieni 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 val. vak.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Buto telefonas: EUclid 6-2806
Ofiso telef.: OLympic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
1405 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 pries piet, 2-4 po piet, 6-9 vakaro; šeštadieni 9-1.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsiliepę virsutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų, šešt. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef.: PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8 — 10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šeštadienį 2—4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINES LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet; trečiadieni ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priemimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., treciad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadieni iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadieni nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadieni 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

LIETUVOS LAISVE TURIME RŪPINTIS, KAIP KAD IR AMERIKOS LAISVE

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS CHICAGOS ASHLAND BLVD. AUDITORIJOJE

Vasario 13 d. 2 val. popiet Chicagos lietuviai į Ashland Blvd. auditoriją susirinko paminėti 37 Lietuvis nepriklausomybės paskelbimo metinių ir pademonstruoti savo ryžto tęsti kovai už Lietuvos išlaisvinimą iš raudonojo grobiko nagų. Lietuviai kalbėtojai ragino visus vieningai šią kovą remti, o kongresmenas Murray pabrėžė, jog kova dėl Lietuvos laisvės esanti kova ir dėl Amerikos laisvės.

Teisėjui A. F. Wells, Chicagos ALT pirmininkui, minėjimui pirmininkavusiam ir jį atidariusiam, pakvietus, įnešamos Dariaus - Girėno ir Don Varnas postų bei Lietuvos skautų vėliavos ir, G. Mačytei vedant solo, giedami JAV ir Lietuvos himnai, o po to kun. A. Juška (kat.) ir kun. J. Pauperas (evang.) paskaito invokacijas. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaito Kūrėjų - Savanorių atstovas J. Švedas.

Kad ir mūsų vaikai rūpintųsi

Savo žodyje pirm. Wells pažymi, kad tiek senieji Amerikos lietuviai, tiek naujai atvykusieji sutartinai kovoją dėl Lietuvos laisvės atstatymo ir norį, kad Lietuvos laisve rūpintųsi ir jų vaikai. Wells padėkojo visiems prie šio minėjimo ruošimo prisidėjusiems, spaudai ir radijo valandėlėms.

Būkim vieningi .

Lietuvos konsulas P. Daužvardis dėkoja už šio minėjimo suruošimą bei kovą dėl Lietuvos laisvės AL Tarybai bei visiems prie to prisidėjusiems lietuviams. Nors Lietuva jau 15 metų neša žiauriojo grobiko okupacijos naštą, bet ji juridiškai tebelaikoma nepriklausoma valstybe. Konsulas pažymi, jog klastingosios Sov. Sąjungos skleidžiama taikingos "koegzistencijos" idėja tada turės prasmę, kai okupantai išeis iš užgrobtojo krašto, o jau lietuviai tikrai neis Rusijos grobti ir galės taikiai su tuo kaimynu gyventi. "Būkim vieningi, o tada ir Lietuvos laisvę atgausime", baigė konsulas.

Plunksnos darbininkai ir kariai

Pagrindinę minėjime kalbą pasakė Lietuvos kariuomenės generolas M. Reklaitis. Jis pabrėžė, jog šis minėjimas turįs būti ryžto diena kovai už Lietuvos atgavimą. Ir šią dieną prisimenami ne tik tai įvykiai nuo 1918 metų, bet bent nuo pačios senosios Lietuvos valtybės pradžios (XIII a.). Plunksnos darbininkai sužadino laisvės idėją, o savanoriai bei kariai su ginklu rankose ją įgyvendino. Pirmosios atstatytosios nepriklausomos Lietuvos dienos buvo sunkios, bet jau atsistačiusi Lietuva darė didelę pažangą. Pavyzdžiui, imant švietimo sritį, 1838 m. Lietuvoje buvo per 5000 pradinių mokyklų su 229,000 su viršum mokinių. Aukštesniųjų mokyklų buvo 127, specialinių 25, visa eilė aukštųjų mokyklų (du universitetai, akademijos, institutai ir t. t.). Nors ligi šiol laisvasis pasaulis nerodo drąsos užkirsti kelią raudonajam imperializmui, bet JAV nusistatymas pavergtųjų tautų atžvilgiu vis ryškėja. Šiandien Lietuvos byla jau nebegali būti užmesta.

Remkime Altą ir Vliką

M. Reklaitis pabrėžė, jog svarbų darbą Lietuvos laisvinimui dirba ALT ir mūsų visų pareiga jį remti, jam aukoti. Jis yra daug nuseipelnęs. Per daug pasirodo spaudoje nereikalingų jai priekaištų. Taip pat Lietuvos laisvinimo darbui yra svarbus Vlikas, ir jį išlaikyti būtina. Turėtų būti pašalinti tarpusaviai šios institucijos ginčai. Visos politinės grupės turėtų ranka rankon eiti į Lietuvos laisvinimo darbą. Lietuvos išlaisvinimas susijęs su bendrąją Europos bei tarptautine padėtimi, bet pačios Lietuvos bylos paruošimas nuo mūsų *pačių, lietuvių,* priklauso, — baigė gen. Reklaitis.

Trumpam atsilankęs Chicagos miesto burmistras Kennelly, A. Rudžio pristatytas, pasveikino susirinkusiuosius ir savo bei čikagiečių vardu palinkėjo, kad tolimesni Vasario šešioliktosios minėjimai būtų jau nepriklausomos Lietuvos minėjimai. Visi amerikiečiai budį, kad pavergtosios tautos atgautų laisvę.

Lietuvos laisvė ir Amerikos laisvė

Trečiojo kongresinio distrikto kongresmenas J. C. Murray savo žody pasidžiaugė turįs progos šiame minėjime dalyvauti. Jis pareiškė, jog vasario 16 d. kongrese jis pasakysiąs kalbą Lietuvos nepriklausomybės tema. Lietuvių kovos dėl laisvės amerikiečiams esančios artimos ir pamokomos. "Mes, amerikiečiai, negalime toms jų kovoms nepritarti. Mes turime rūpintis lietuvių laisve, kaip ir savo", pareiškė kongresmenas. Jis ragino lietuvius, švenčiant Vasario Šešioliktąją, vis garsiau priminti pasauliui savo skriaudą. Tikėkim, kad Lietuva netrūkus atgaus laisvę.

A. Rudžiui pristačius scenoje susodintuosius svečius, J. Linkuvienė perskaito Illinojaus gubernatoriaus Strattono aktą, kuriuo vasario 16 d. skelbiama Lietuvos Respublikos diena visoje valstybėje.

Sveikinimo žodžius tarė latvių ir estų atstovai.

Aukos

ALT iždininkas M. Vaidyla paragino šiemet dar dosniau aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams. Trumpus žodžius, įteikiant aukas, tarė D. Kuraitis, M. B. Sachs, kuris pasisakė esąs iš Lietuvos ir lietuvius branginąs, ukrainietis St. Zabroski.

Didesnes aukas įteikė Morris B. Sachs $500.00, "Dainava" $300.00 ($100 ansamblis ir $200 dainininkai), Lietuvių Prekybos Namai (Furniture Centre, per Lieponį) $250.00, Alice Stephens - Steponavičienės dainininkės, Wabash geležinkelių stoties darbininkai $130.00; po $100.00: V. Šimkus, K. J. Rapšiai, D. Kuraitis, A. Rudis, Palutsis. Po $50.00: Šaltimieras, Jakubka, Kęstučio Klubas, ukrainietis St. Zabroski (nekilnojamojo turto pardavėjas), Dr. Alekna, Moksleivių Tautinis Ansamblis, Dr. Gasiūnas ir kt. Kitos didesnės aukos, taip pat smulkesnis jų sąrašas bus praneštas vėliau.

Iš viso minėjime surinkta aukų apie 7,000 dolerių. Bet dar aukos Altui plaukia, ir šią sumą tikimasi dar gerokai padidinti.

Meninė programa

Po pertraukos buvo atlikta meninė programa, kurioje pasireiškė visa eilė Chicagos menininkų. Programa buvo įvairi, trumpa ir todėl susilaukė publikos įvertinimo.

Šiltai buvo sutikta Tautinio Moksleivių Ansamblio kanklininkų grupė, kuriai vadovavo A. Kirvaitytė. Jaunimo pasireiškimas priminė, kad mūsų jaunoji karta eina lietuviškuoju keliu ir gyvena tais pačiais idealais, kuriuos puoselėja patriotinė lietuvių visuomenė.

Kaip ir visada, Alice Stephens - Steponavičienės dainininkės sužavėjo klausytojus švelniomis dainomis. Įspūdingai nuskambėjo jų atlikta populiarioji "Kur bakūžė samanota". Jautriai aidėjo "O tėvyne manoji", kurioje pasireiškė soliste Genovaitė Peškienė.

Alice Stephens trio, kurį sudaro Genovaitė Mačytė, Genovaitė Peškienė ir Jonė Bobinienė, atliko Kavecko "Ankstų rytą" ir Gailevičiaus "Tėvynę prisiminus". Po jų vėl visas ansamblis padainavo Gailevičiaus "Tėvynės šauksmą"

Žinomasis Metropolitan operos solistas Algirdas Brazis, savo žmonos Aldonos Brazienės akompanuojamas, atliko "Mylimą kraštą" ir Jakubėno "Laisvųjų dainą". Kadangi publika nenorėjo su šiais dviem kūriniais jo paleisti, tai bisui jis dar padainavo Kačanausko "Ilgesį".

Prieš kviesdamas į sceną "Dainavos" ansamblį, programos vedėjas teisėjas F. Wells pareiškė, kad "Dainavos" žmonės ALT paaukojo viso $300.00. Tą žinią publika palydėjo gausiomis katutėmis.

Galingai nuskambėjo "Dainavos" ansamblio, kuriam vadovauja Stepas Sodeika, dainos: Sasnausko "Kur bėga Šešupė", Šimučio "Į naują žygį" bei Šimkaus "Jūs, berneliai apgavikai".

Meninė programa buvo užbaigta "Dainavos" ansamblio ir Alice Stephens dainininkių sutartinai atlikta tautine daina "Lietuviais esame mes gimę".

Kor.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Reikia ieškotis draugų Azijoje

Gen. Carlos P. Romulo, Filipinų delegatas Jungtinėse Tautose, kalbėjo Chicagoje apie reikalą JA Valstybėms laimėti daugiau draugų Azijoje šiuo laikotarpiu, kada eina kova su komunizmu.

Azijos tautos anksčiau laikiusios Vakarų pasaulio ginklus nenugalimais, bet po II Pasaulinio karo ir Korėjos kovų pasirodę jiems, kad taip nebėra.

Amerikos pusę tepalaiką Azijoje 119 milijonų žmonių, gyvenančių Pakistane, Filipinuose, Tailande, tuo tarpu raudonoji Kinija su 650 milijonų gyventojų, Indija, Burma, Ceilonas ir Indonezija nebesą Amerikos draugai. Bet Amerika galinti laimėti draugų, parodydama, kad ji neremianti vakariečių imperializmo, o į aziatus žiūrinti taip, kaip ir dabar į Filipinus, kurie anksčiau taip pat Amerikos nekentę.

Siūlo naują laiko skaičiavimą

Chicagos advokatas N. Stilbolt, 134 N. LaSalle, sako, jog atominiam amžiui dabartinis laiko skaičiavimas netinkąs, esąs pasenęs. Jis siūlo vartoti dešimtainę skaičiavimo sistemą. Pagal tai 100 sekundžių, vadinamų dūžiais (beats), sudarytų minutę (vad. milliday) o tokių 100 minučių sudarytų valandą (deciday). 10 šiokių valandų sudarytų parą. Laikas nebūtų skirstomas į popietinį ir priešpietinį. 5 valanda būtų vidurdienis, o 10 valanda — vidurnaktis. Visam JAV kraštui būtų pritaikytas vienodas laikas.

Su $1.98 nukeliavo 6,000 mylių

Tur būt, irgi yra tam tikras rekordas su dviem doleriais be 2 centų nukeliauti 6,000 mylių.

Taip padarė vienas Kanados studentas, Leo Torpey, kuris atvyko į Chicagą, keliaudamas per Ameriką. Jis su savo draugais susilažinęs, kad su 198 centais jis nukeliausiąs 6,000 mylių. Jis keliauja pasiprašydamas pakeliais, kad jį pavežintų, kelionėje uždarbiauja prižiūrėdamas vaikus arba klubuose už valgį pasakydamas kalbas.

Metai be sąmonės

Mrs. A. Brookhouse kas dieną jau metai lanko savo vyrą John, taksio vairuotoją, kuris guli Cook apskrities ligoninėje be sąmanės. Jis jos neteko pernai vasario 13 d., kai jis plėšikų buvo sumuštas.

Jį gydytojai jau du kartus operavo. Jie sako, jog jam maža tesą vilties pasveikti.

Reikia partijos mašiną ir biurokratiją

Vienas iš demokratų kandidatų į Chicagos burmistrus, Adamowski, savo globėjų suruoštuose pietuose 2940 Milwaukee peikė demokratų partijos mašiną ir savo varžovų biurokratizmą, taip pat ir spaudą.

Esą, partijos mašina kartojanti, kad ji duosianti gerą miesto vadovybę, bet iš tikrųjų tesirūpinanti šiuo metu užsitikrinti miesto mero vietą, nepaisydama žmonių interesų. Tai esą teisinga abiejų jo varžovų į burmistro kėdę atveju. Taip pat Adamowski prikišo kai kuriai spaudai, kad ji girianti Kennelly, nors seniau ji laikiusi jį nieko neveikiančiu, tik kaspinus perkerpančiu meru. Ypač jis puolė kai kurios spaudos prikergimą prie jo pavardės "brūkšnelio" (t. y. kad jis esąs tam tikros kilmės amerikietis).

Nauja nedidelė sektos bendruomenė

Chicagoj yra įsikūrusi universalistų tikybinė sekta, kuri turi prieš trejus metus pasistačiusi All Souls šventyklą. Jos narių skaičius svyruoja tarp 10 ir 15. Sektai šiomis dienomis didelis įvykis susiradimas 11 naujų narių.

Sektos pagrindiniai principai — elgtis pagal savo geriausią žmogaus ir pasaulio (universo) supratimą, bet ne tikėti kuriomis nors dogmomis tik todėl, kad taip tikėti kas nors yra liepęs,— aiškina sektos kunigas Chidsey.

Išvyko solistų į Europą

Chicagos Lyric Theatre norėdamas laiduoti gyvavimo sąlygas nuolatinei Chicagos operai, nori surinkti $300,000. Jos fondo pirmininku išrinktas Oscar Getz, žinomas biznierius ir operos entuziastas, anksčiau ir pats buvęs solistas ir dainavęs "Aidoje".

Operos dirigentas Rescigno ir teatro pareigūnai Carol Fox ir L. F. Kelly dabar važinėja po Europą, ieškodami naujų balso talentų bei operos žvaigždžių ateinančiam Chicagos operos sezonui. Tas sezonas numatomas pradėti šiemet spalio 13 d. ir truks 5 savaites.

Įvairios žinios

— Amerikos karo inžinierių suvažiavime Chicagoje buvo priimtas pasiūlymas, kad būtų krašto gynybos departamente įsteigtas mokslininkų dalinys. Jis būtų skyrium nuo armijos, laivyno ir oro pajėgų vadybų, vadovaujamas civilinių pareigūnų. Suvažiavime pripažinta, kad einama į kritišką trūkumą inžinierių ir gamtos mokslo specialistų.

— Barton viešbuty, 644—48 W. Madison, per gaisrą žuvusiųjų skaičius pasiekė 25. Valkatynų viešbutyje žuvusieji neatpažinti.

— Demokratų partija numato savo šių metų krašto suvažiavimą šaukti Chicagos International Amphitheatre patalpose.

— 45 m. amžiaus vairuotojas L. Devine, 3551 W. 103rd, buvo užmuštas, kai jo automobilis atsidaužė į patiltę, o paskui į pakelės stulpą ties 1100 E. 87th. Jo žmona buvo sužeista nugabenta ligoninėn. Manoma, kad jis buvo užsnūdęs bevairuodamas.

Muzikos studijos ruošia minėjimą

Antano Nako ir Simo Velbasio muzikos ir baleto studijos ruošia Vasario Šešioliktosios minėjimą, kuris įvyks tą pačią dieną, trečiadienį, Vyčių salėje, 47 gatvė ir Campbell, 5 v. v. Meninę programą atliks studijų mokiniai. Programą ves "Tėviškėlės" redaktorius Vl. Vijeikis. Po minėjimo bus vaišės ir žaidimai.

Visi, maži ir dideli, kviečiami atsilankyti.

A. Nakas

Tik "Naujienos" rašo tiesą—neša laimę, aksla šviesą.

TRUMPAI

★

— **LRD 1954 metų literatūros premijos** balsų tikrinimo komisija (J. Augustaitytė Vaičiūnienė, Gr. Tulauskaitė ir Alb. Valentinas) vasario 12 d. posėdyje patikrinusi rado atsiųstus 54 balsavimo vokus. Atplėšus ir sumaišius vokelius, pasirodė šie duomenys: J. Aisčio "Apie laiką ir žmones" — 14 balsų, J. Jankaus "Namas geroj gatvėj — 12 balsų. Toliau N. Mazalaitės "Saulės takui" teko 5 balsai, kitoms knygoms: 3 — 3 — 2 — 2 — 2 — 2 — 2 — 1 — 1 — 1 — 1 — 1, ir 2 lapeliai tušti. 9 knygos negavo nė vieno balso. Balsavimui šiemet buvo pateikta net 24 knygos (pernai tik 12) , tai pirmuoju balsavimu vargiai įmanoma buvo kuriai knygai gauti absoliutinę balsų daugumą. Tačiau pirmosios dvi iš karto neabejotinai išsiskyrė, ir LRD nariai antruoju balsavimu pasisakys, katra iš šiųdviejų premijuotina. Antrojo balsavimo lapeliai rašytojams jau išsiuntinėti. Premijos mecenatai yra Chicagos lietuviai gydytojai. Laimėjusiam autoriui premija bus įteikta kovo 13 d. Chicagos Lietuvių Auditorijoje.

— **Dail. A. Varną,** pagerbdami jį 75 m. sukakties proga, piešė: dail. M. Šileikis, J. Pautienius, V. Vaitiekūnas, prof. I. Šlapelis. Netrukus pasiruošę dailininko portretą nupiešti: latvių dail. H. Purvinš, estų Pusepp, taip pat dail. Z. Kolba, B. Murinas, P. Kaunas, kurie žada čia specialiai atvykti.

— **Chicagos Lietuvių Vyrų Choras** kviečiamas šį pavasarį koncertuoti Kanadoj. Balandžio 30 d. choras koncertuos Racine, Wis., lietuviams. Šiuo metu chorą perėmė diriguoti muz. Vladas Baltrušaitis, kuris chorą ruošia naujam įdomiam repertuarui. Choro repeticijos eina Lietuvių Auditorijoje: trečiadieniais pirmiems ir antriems tenorams, o penktadieniais baritonams ir bosams. Galintieji dainuoti choro kviečiami prisidėti.

— **Sofijos Barcus** metinė radijo gegužinė šiais metais įvyks liepos 3 d. Liberty sode, Willow Springs, Ill.

— **Lietuvių Enciklopedijos** V tomas jau spausdinamas. Jis išeis kovo mėn. Tomo redaktoriai — Dr. J. Girnius ir prof. Dr. J. Puzinas. (V.)

— **Kun. B. Sugintas** jau suorganizavo 30 šalpos būrelį. Jį sudaro: P. Bavarskas, S. Radvila, M. Gramšas, A. Brinius, Jz. Jutas, K. Avižienis, E. Belevienė, V. Birgilienė, V. Stasaitis, Jz. Kizys, Z. Sereikienė, P. Balčiauskas,Ž A. Galeckas, K. Paškevičius, K. Pranskūnas, Alf. Plienaitis, P. Kisielius, J. Asauskienė, V. Indreliūnas ir V. Rackevičius.

— **Povilas Dirkis** skaitė paskaitą Kūrėjų - Savanorių Chicagos skyriaus susirinkime, tema "M. Sleževičiaus vaidmuo Lietuvos Nepriklausomybės akto įgyvendinime". Savanoriai nupirko vietoje apie 10 egz. "Chicagos lietuvių metraščio", naujai perrinko senąją valdybą kitiems metams ir aptarė kitų svarbių reikalų. Iš viso to metraščio leidėjas jau pardavė 500 egz.

— **Antanas Švitra,** 3110 West 16th St., neseniai ligoninėje turėjo pergyventi sudėtingą kaklo operaciją. Šiuo laiku ligonis sveiksta savo namuose. A. Švitra su šeima prieš trejus metus atvyko iš Anglijos Bradfordo miesto. Visi buvę bradfordiečiai, o dabar čikagiečiai, p. Antanui linki greitai susveikti. (j)

— **Vytautas Motiekonis** iš Kanados Toronto vasario 12 d. atvyko į Chicagą aplankyti savo sesers ir jos šeimos — Lekečinskų. Išbuvęs apie savaitę laiko, vėl išvyksta atgal. Svečias pasakoja, kad Toronte labai sunku darbo gauti. Esą daug bedarbių. Pas mus, Chicagoje, darbas gauti tuo tarpu nėra didelė problema. (j)

— **J. Būga** atvyko į Chicagą vasario 16 d. Ta proga apsilankys Lietuvių Auditorijoj, kur nori susitikti su senaisiais lietuviais ir ką nors naujo užrašyti iš lietuvių tautosakos.

— **V. ir A. Brinai,** 4342 South Hermitage Ave., vasario 11, 12 ir 13 dd. turėjo savo laikomos tavernos didįjį atidarymą. Atsilankė gausiai jų bičiulių ir pažįstamų, kurie buvo pavaišinti skaniais užkandžiais ir linksmai praleido laiką jaukios muzikos ir nuoširdžių šeimininkų aplinkumoje. (j)

★

— **Jina Variakojytė,** studijuojanti muziką Michigan State University, dainuos solo per studentų koncertą — vakarą Detroite vasario 19 d. Vakaro pradžia 7 val. vak. St. Clement salėje, netoli Michigan gatvės.

Prašo grąžinti sukeistą skrybėlę

Paskutiniame eržvilkiečių parengime vienas svečias nuėjo namo su svetima skrybėle, netyčia ją sukeisdamas. Butume dėkingi, jei ją grąžintų P. Vengeliauskui, 4500 S. Talman Ave., o savąją atsiimtų.

—Eržvilkiečių valdyba.

J. Maksvytis serga

Juozas Maksvytis, senas Naujienų skaitytojas, gyvena Hammond, Ind., kūrena pečius St. Margaret's ligoninėj. Dabar sunkiai serga artritu ir kartais prieš oro pamainą negali ne tik dirbti, bet net ir paeiti, nes jam labai skauda kelius. Jis yra visą laiką gydytojo prižiūrimas.

—Jo draugas.

LENKAI IR VOKIETIJOS APGINKLAVIMAS

Londonas. Vietos "Dziennik Polski" pravedė anketą savo skaitytojų tarpe ryšium su Vakarų Vokietijos apginklavimu. Iš atsakymų paaiškėjo, kad lenkų dauguma linkusi palikti Vakarų Vokietiją silpną ir nepajėgia dominuoti Europoje. Įdomu, kad tos pačios nuomonės laikosi ir Amerikos lenkai, kurie šiaip sakosi pritarią JAV užsienio politikai.

Komentuodama atskirų skaitytojų pasisakymus, lenkų spauda pabrėžia, kad iš Europos tautų, kurios labiausiai priešinasi Vakarų Vokietijos apginklavimui, yra prancūzai, lenkai ir žydai. Kitos Lenkijos kaimyninės tautos linkusios užmiršti vokiečių pavojų ir sprendimą matančios tik Sovietų Sąjungos sunaikinime.

Ta proga pabrėžiama, kad vengrai jau tuoj po karo buvo linkę atsisakyti solidarizacijos su antivokiška akcija. Bulgarai ir rumunai, kurie karo metu mažiau patyrė vokiečių persekiojimų, matydami anglų neryžtingumą, vis daugiau ir daugiau deda vilčių į vokiečius.

Lenkų rašytojas St. Sopicki ta proga puoselėja viltį, kad čekai ir lietuviai, kurie užmiršo vokiškosios agresijos pavojų, ateity parodys daugiau bendradarbiavimo pastangų su lenkais, nes tik stipri Lenkija galinti atsispirti vokiškajai agresijai.

CLASSIFIED ADS.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmoketi, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MEN AGE FROM 40 TO 55

Wanted for temporary heavy cleaning work, 3rd shift, hours: 10:30 p. m. to 7:00 a. m. Please bring proof of age.
Apply:
PERKINS PRODUCTS CO.
7400 So. Rockwell St.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė -- Pardavimui

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:

VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
PILDOME INCOME TAXUS
Trečiadieniais uždaryta.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
PRospect 8-3579 (vak.)

MŪRINIS 2 butų su didele krautuve namas, 59th St. prie Campbell. Galima tuojau užimti. $27,000.
Kampinė maisto produktų krautuvė su geru butu pačiam Brighton Parko centre. Nepaprastai geros sąlygos. Tiktai $2,500.
3 butų namas Brighton Pk. Naujas šildymas karštu vand. alyva. $16,500.
Mūrinis 4 butų po 5 didelius kambarius namas rinktinėj Marquette Pk. vietoje. 4 garažai. Geros pajamos. Kaina $43,000.
Mūrinis 2 aukštų namas Marquette Pk. Yra dar trečias butas rūsyj, už kurį gauna $60 mėn. Kaina $26,000.
Mūro namas su taverna ir 3 butai po 4 kamb. ir 1 butas 5 kamb. Bridgeporte. Visur yra vonios. Tik $17,500.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St. Antras aukštas
PRospect 8-0097

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:
Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

5608 SO. HALSTED STREET
Pardavimui 3 augštų mūrinis namas. 1-me augšte krautuvė, 2-me augšte 5 didelių kamb. butas, 3-me augšte du apstatyti butai (3 ir 2½ kamb.) Garu apšild. Pilnas rūsys. Didelis 2-jų automobilių mūrinis garažas. Geros pajamos. Dėl informacijų kreiptis pas savininką, Alex Tamalunas,
TOwnhall 3-9571

9% JŪSŲ INVESTUOTAM KAPITALUI
4 butų mūrinis namas, 3 po 5 ir 1-6 butai. Krosnim apšildomi. Mėnesinės pajamos $300. Netoli 78th St., į vakarus nuo Halsted. Tik $32,000.
8 butų mūrinis namas, visi po 4 kambarius. Gariniai stokeriai, Kewanee boileriai, krosnys, šaldytuvai. Pajamų $7,400 per metus. Prašo $55,000. Netoli 78th St., į vakarus nuo Halsted Street.

MILAN & MILAN, 7410 Cottage Grove
Tel.: STewart 3-1423

2 BUTŲ MŪRINIS, 4-4 KAMBARIŲ ARTI 26th IR CALIFORNIA AVE. Kaina $9,900; įmokėti $2,500. Svoboda, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038

TEISMAS PARDUODA PALIKIMĄ
Du med. namai ant vieno sklypo. Viso 3 butai, geroje vietoje. Namai stiprūs ir gerai išsilaikę. Reikalingas apšvarinimas ir dekoravimas. Kaina $10,500. Nedidelis įmokėjimas. Teirautis pas Z. UMBRAŽŪNĄ, HEmlock 4-4300 arba PO 7-2009, F. H. Halvorsen Co.

TIKTAI $14,950 už mūrinį bungalow. Karštu vandeniu šildomas su 2 mašinų garažu. Išorėje ir viduje be priekaištu. Randasi Marquette Parke prie Troy ir 63rd. Teirautis: Z. UMBRAŽŪNAS, HE 4-4300 arba PO 7-2009, F. H. Halvorsen Co.

TIKRAI VERTA PAMATYTI:
6 butai dideliame mūro pastate, 50x125. Karšto vand. šildymas alyva. Be priekaištų viduje ir išorėje, didelis kiemas, garažas. Prašo tik $32,000. Netoli Garfield ir Ashland. Teirautis pas Z. UMBRAŽŪNĄ, HE 4-4300 arba PO 7-2009, F. H. Halvorsen Co.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš drausdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!